

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Grau

Data

Full Resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Autor/a:

Tutor/a:

Any:

Titulació:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès

«Si el català és el Fabra, a València i a les Illes no parlen català.
A Lleida tampoc. I a Girona, amb prou feines.
I mossèn Cinto tampoc no parlava català.»

JOSEP M. BALLARÍN

«Cadascú és del lloc on viu, de la parla d'aquell lloc,
de la gent d'aquell lloc i dels costums d'aquell lloc.
I si no ets això ets fals.»

GERARD VERGÉS

«I s'agafen de la mà de l'Ebre a l'Empordà, des d'un català francès
fins a un català valencià. I s'apreten fort les mans
i el cor els batega al pit, ai qui canta,
ai qui plora, ai qui riu.»

JOAN ROVIRA

«Jo diré la tomata. El dia que no m'entenguin,
diré el tomàquet.»

ÀNGELS CANUT

«Per què no es pot dir alfombra, que ve de l'àrab
i hem de dir catifa?».

SALVADOR ESPRIU

«Lo meu riu m'ha regalat la meua identitat
i aquest orgull de ser d'on sóc. La meua
infància, lo meu vent de dalt,
lo meu parlar tan especial».

JOAN ROVIRA

AGRAÏMENTS

Aquesta investigació no hauria estat possible, probablement, si durant els anys d'estudi del grau de periodisme, els meus companys d'universitat no haguessin posat en entredit el meu dialecte. Tampoc haguera estat possible si no m'hagués creuat durant la carrera amb David Paloma i em fes interessar per la llengua i, en concret, per l'estàndard occidental. Així doncs, estic agraïda perquè m'hagin creat el sentiment d'estima al meu dialecte.

M'agradaria donar les gràcies a totes les persones entrevistades per cedir-me una part del seu temps i atendre totes i cadascuna de les meues preguntes, així com proporcionar-me el material demanat. Gràcies David, Ernest, Rafa, Núria i, sobretot, gràcies Amanda per la conversa reivindicativa pel català occidental que vam tindre.

En aquesta línia m'agradaria agrair també a Albert, Aina, David i Otger pel seu suport rebut al llarg d'aquests últims mesos, però també per compartir tots els anys d'aquest grau.

Als companys de pis, Marc i Mònica, per animar-me a seguir endavant quan les forces fluïxaven i per escoltar-me i ajudar-me a resoldre qüestions que em plantejava aquesta investigació.

A Tatiana i a Joan, per ser dos pilars ben rígids que han aguantat tots els mals dies, tots els mals humors i, perquè no, totes les ratllades que aquest curs he viscut. Gràcies també per ser l'empenta que em faltava en moments de pausa, així com la mà que m'aixecava del terra en totes i cadascuna de les patacades. Gràcies per la paciència, les paraules d'ànim i pel suport rebut en un dels moments més difícils que viuré.

I com no, a la meua família per estar al meu costat sempre. Per interessar-se sobre l'estat del treball, per animar-me a seguir, per no deixar-me rendir, per donar-me l'aire que de vegades m'ha faltat. Mama i papa, gràcies també per la paciència rebuda, que sé que, de vegades, és difícil, i més quan ens trobem a distància. Gràcies també per aconsellar-me, per ajudar-me i per donar-me suport. I sobretot, per fer-nos més forts en els moments més durs.

I també, en especial a tu, iaia, per acompanyar-me fins i tot en la teua absència.

ÍNDEX

1. Introducció.....	10
1.1. Proposta del tema.	10
1.2. Motivacions i justificacions.....	10
1.3. Estructura del treball.....	12
2. Problemàtica d'investigació.....	14
2.1. Objecte d'estudi.....	14
2.2. Objectius de la investigació.	14
2.3. Preguntes de la investigació.	15
2.4. Hipòtesis del treball.....	15
3. Metodologia.....	17
3.1. L'anàlisi de continguts.....	17
3.2. Mostra de conveniència.....	18
3.3. L'anàlisi quantitatiu.....	19
3.4. Definició de variables.....	20
3.4.1. Definició dels eixos de variables.....	22
3.4.2. Fitxa dels eixos de l'anàlisi.....	23
3.5. Full de registre.....	28
3.6. Entrevistes.....	29
4. Marc teòric.....	30
4.1. TVE Catalunya.....	30
4.1.1. Pluralisme lingüístic i territorial.....	34
4.1.2. Llibre d'estil	37
4.1.2.1. Model de llengua.....	37
4.2. TV3 – Televisió de Catalunya.....	38
4.2.1. Pluralisme lingüístic i territorial.....	43
4.2.2. Llibre d'estil.....	48
4.2.2.1. Model de llengua.....	49
4.3. L'estàndard oral de l'Institut d'Estudis Catalans.....	50
4.4. Missió de servei públic.....	51

4.5. Quaderns del CAC.	52
5. Estudi de cas.....	57
5.1. Anàlisi de <i>L'informatiu</i>	60
5.1.1. Descripció del telenotícies.....	60
5.1.2. Anàlisi dels telenotícies en funció de les variables escollides.....	61
5.2. Anàlisi del <i>Telenotícies Vespre</i>	70
5.2.1. Descripció de l'informatiu.....	70
5.2.2. Anàlisi dels telenotícies en funció de les variables escollides.....	72
6. Comparativa i conclusions de l'estudi.....	82
7. Bibliografia.....	89

ÍNDEX DE TAULES

Taula 1. Eix d'anàlisi del temps dedicat a l'estructura de l'informatiu. Variables i valors.

Taula 2. Eix d'anàlisi del temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Variables i valors.

Taula 3. Eix d'anàlisi dels conductors que hi ha al telenotícies, així com el temps que parlen. Variables i valors.

Taula 4. Eix d'anàlisi dels altres presentadors que hi ha al telenotícies, així com el temps que parlen. Variables i valors.

Taula 5. Eix d'anàlisi dels reporters que treballen al telenotícies. Variables i valors.

Taula 6. Eix d'anàlisi del nombre de reporters occidentals que vinculen o no la llengua i el territori. Variables i valors.

Taula 7. Eix d'anàlisi del nombre de notícies que hi ha al llarg del telenotícies segons l'àrea geogràfica que tracten, així com del temps que es dedica a cada demarcació. Variables i valors.

Taula 8. Eix d'anàlisi de la durada de les declaracions que apareixen en el telenotícies. Variables i valors.

Taula 9: Captura del full de registre a l'Excel de les dades de TV3. Elaboració pròpia.

Taula 10: Captura del full de registre dels resultats a l'Excel d'ambdós prestadors. Elaboració pròpia.

Taula 11: Extreta del llibre de Munsó *Breu història dels programes en català a R.T.V.E* (1980). Barcelona: RTVE.

Taula 12: Programes realitzats actualment a TVE Catalunya. Llistat extret de SGPP, informació proporcionada per Rafa Lara. Elaboració pròpia.

Taula 13: Programes en emissió actualment a TV3. Taula feta a partir del llistat que apareix a la pàgina web de la CCMA. Elaboració pròpia.

Taula 14: Atenció informativa atorgada a les diferents comarques catalanes als teleinformatius de TV3 i TVE Catalunya. Font: Extreta del Quadern del CAC, setembre – desembre 2006, p. 72.

Taula 15. Conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 16. Temps parlat pels conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 17. Presentadors/es del temps del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 18. Temps parlat pels presentadors/es del temps. Elaboració i font pròpia.

Taula 19. Recompte dels treballadors etiquetats als informatius. Elaboració i font pròpia.

Taula 20. Conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 21. Temps parlat pels conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 22. Presentadors/es del temps del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Taula 23. Temps parlat pels presentadors/es del temps. Elaboració i font pròpia.

Taula 24. Recompte dels treballadors etiquetats als informatius. Elaboració i font pròpia.

ÍNDEX D'IMATGES

Imatge 1: Logotip actual de TVE Catalunya. Recurs online.

Imatge 2: Logotip actual de TV3. Recurs online.

Imatge 3: Capçalera actual de *L'informatiu*. Recurs online.

Imatge 4: Capçalera actual dels *Telenotícies*. Recurs online.

ÍNDEX DE GRÀFICS

Gràfic 1. Estructura dels informatius. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 2. Temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 3. Reporters/es del telenotícies. Elaboració i font pròpia

Gràfic 4. Reporters/es occidentals. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 5. Nombre de notícies. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 6. Temps que es dedica a cada demarcació. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 7. Durada de les declaracions. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 8. Estructura dels informatius. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 9. Temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 10. Presentadors/es d'esports del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 11. Temps parlat pels presentadors/es d'esports. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 12. Reporters/es del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 13. Reporters/es occidentals. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 14. Nombre de notícies. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 15. Temps que es dedica a cada demarcació. Elaboració i font pròpia.

Gràfic 16. Durada de les declaracions. Elaboració i font pròpia

Gràfic 17. Presència temporal dels dialectes. Elaboració i font pròpia.

Gràfica 18. Temps dedicat per demarcació. Elaboració i font pròpia.

Gràfica 19. Presència de les declaracions segons idioma i dialecte. Elaboració i font pròpia.

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Proposta del tema

L'objectiu d'investigació d'aquest treball és descobrir si les dues televisions públiques de Catalunya, TVE Catalunya i TV3, compleixen la seua missió de servei públic quant a la divulgació lingüística i territorial. L'anàlisi pretén demostrar si aquestes dues cadenes inclouen programació destinada a difondre coneixements sobre la llengua, incloent-hi les varietats dialectals, i el territori català.

Per tal de completar la recerca, s'ha fet un recorregut històric al llarg de la trajectòria de les cadenes per analitzar el protagonisme que han tingut els programes que tenien l'objectiu de difondre el pluralisme lingüístic i territorial de la geografia catalana. Així doncs podrem veure la importància que se li ha donat al llarg dels anys i la que té avui dia.

El contingut analitzat de la següent investigació tractarà la recerca de programes d'ambdues cadenes que tracten la diversitat lingüística i territorial, així com, de forma més extensa, l'anàlisi de la presència de la varietat occidental i oriental als informatius. D'aquesta manera, comprovarem quina importància té aquesta diversitat dins la programació i si es difon o no mitjançant les televisions públiques de Catalunya.

1.2. Motivacions i justificacions

L'elecció d'aquest tema té diversos motius. Sóc de Sant Carles de la Ràpita, de les Terres de l'Ebre i, per tant, la meua varietat dialectal del català dins del bloc occidental és el tortosí. La meua educació oral, exceptuant la universitat, sempre s'ha fet amb la varietat dialectal tortosina. El fet de marxar de casa amb 17 anys a estudiar a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), situada a més de 200 quilòmetres de casa, va fer que tot allò que havia viscut i gaudit durant les etapes prèvies a la universitària prenguessen sentit. Vaig aprendre a valorar les meues terres, a trobar-les a faltar i inclús a magnificar la seua bellesa. Però sobretot, he après a reivindicar el meu dialecte i la meua manera de parlar. La manera de parlar de les Terres de l'Ebre.

Mai m'havia plantejat que anar a estudiar a Barcelona suposaria que el meu dialecte seria considerat tota una qüestió exòtica per part dels meus companys. Com sempre he escoltat el

dialecte central, o hauríem de dir estàndard, de TV3, sobretot en les sèries infantils de menuda, i ara de gran en els programes i informatius que acostumo a mirar, pensava que tots estaríem acostumats a les diferents varietats dialectals que té la llengua catalana i que es parlen a Catalunya. Però no, des del primer dia que vaig trepitjar la universitat i fins a l'últim dia que la trepitjaré, la meua forma de parlar sempre ha estat en entredit. “Que ets de *Lleide* tu?”, “No parles bé”, “Allà baix parleu fatal el català”, “Com ho has dit això? Quina gràcia!”, “*Bajoques*? Què són *bajoques*?”, “No t’entenc”, “Parleu més castellà que català”, aquests són alguns exemples de les moltes frases que he hagut d’escoltar durant els quatre anys de grau. Tanmateix, els resultats de *l’Enquesta d’usos lingüístics de la població* de l’any 2013 de l’Institut d’Estadística de Catalunya, que realitzen quinquennalment, mostra que les Terres de l’Ebre lideren el rànquing dels àmbits territorials en què el català és la llengua habitual majoritària amb un 73,8% (Idescat, 2013, p. 33). Això és degut al fet que les xifres de castellanoparlants al sud de Catalunya és menor, sí, però no deixa de ser significatiu que el lloc on més català es parla de forma habitual sigui durament criticat per territoris on el pes d’aquesta llengua no és tan fort. El fet de posar sempre en entredit el meu dialecte pels meus amics i companys de la universitat van ser una peça clau per motivar-me a fer aquesta investigació.

L’assignatura de *Llengua catalana estàndard en els mitjans de comunicació* impartida pel filòleg de la casa i actual vicedegà de Docència, Professorat i Estudiants de la Facultat de Ciències de la Comunicació UAB, David Paloma, també podria dir-se que va ser el causant que m’interesses aprendre què podia dir i com havia de dir les coses segons el meu dialecte. Al llarg de l’assignatura va ensenyar-nos la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana* de l’Institut d’Estudis Catalans, tant de fonètica com de morfologia, i a través de diversos exercicis vam anar aprenent com havíem de parlar d’acord la nostra varietat dialectal. Va ser en aquest moment quan em vaig adonar que, a l’escola i a l’institut, més enllà de parlar oralment el nostre dialecte, no m’havien ensenyat les formes codificades del català occidental i que, per tant, no sabia què podia utilitzar en el meu dia a dia, ja sigui en els meus escrits com oralment.

Llegint el Treball de Fi de Màster de la filòloga Amanda Ulldemolins-Subirats vaig descobrir una frase de l’escriptor català i tortosí Gerard Vergés: “cadascú és del lloc on viu, de la parla d’aquell lloc, de la gent d’aquell lloc i dels costums d’aquell lloc. I si no ets això ets fals.” Crec

que és un bon resum d'alguna de les motivacions d'aquest treball i que explica el sentiment vers el sistema educatiu que vivim actualment. Per què hem d'aprendre un registre del català que no representa la nostra forma de parlar dia a dia? Per què hem d'adoptar una varietat a l'hora de fer els nostres textos que no ens és pròpia? Per què hem de parlar d'una manera i escriure de l'altra, si és correcte fer-ho de les dues formes amb català occidental? Aquesta assignatura em va obrir la perspectiva que tenia respecte a la llengua catalana, ja que em mostrava que podia parlar el meu dialecte fos per escrit o en una conversa formal, sense haver d'adoptar formes que no utilitzava en el meu dia a dia. Així doncs, per interès propi vaig anar descobrint paraules que ara utilitzo, així com reivindico davant aquells que em diuen que m'equivoco.

D'altra banda, les televisions públiques són un servei que han d'atendre a tota la ciutadania, així com han de donar cobertura a tot el territori. Ho fan però? Amb aquest treball vull descobrir si realment és així, si es dona cobertura a tot el territori, així com si tant la varietat occidental i oriental tenen presència als informatius de Catalunya. I he escollit analitzar els informatius, ja que és el format de programa que en teoria abasten tot el territori i informen dia rere dia de què ha passat a Catalunya. Així doncs, i seguint els criteris que estableixen als seus *Llibres d'estil* totes les demarcacions de la geografia catalana haurien d'estar representades, sinó no s'estaria complint la seua missió de servei públic. Aquest treball vol descobrir la incidència que tenen, per tant, les varietats dialectals del català als informatius, així com la presència de Tarragona, principalment per ser la meua demarcació, però també Girona i Lleida. Aquesta presència però, és significativa? Al llarg d'aquesta investigació ho descobrirem.

1.3. Estructura del treball

Sobre l'organització de l'estudi, s'ha estructurat en diferents parts; en primer lloc, i deixant de banda la present introducció, tenim la problemàtica de la investigació (2) per situar el lector de què pretén aquesta investigació. En aquest apartat es defineixen l'objecte d'estudi, els objectius de la investigació, les preguntes i les hipòtesis d'aquest treball. En segon lloc, s'explicarà la metodologia (3) utilitzada per realitzar la posterior anàlisi, així com es detallarà la tècnica i les variables emprades. A continuació, en el marc teòric (4) es fa un recorregut

històric per les trajectòries d'ambdues cadenes, TVE Catalunya i TV3, posant incidència en el llibre d'estil, el model de llengua i els programes sobre pluralisme lingüístic i territorial que han anat realitzat d'ençà que es van posar en marxa els prestadors fins ara. En aquest mateix apartat, s'especificarà la proposta que l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va fer del català estàndard, així com la missió de servei públic que tenen els prestadors i què diuen alguns dels quaderns del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). Tot seguit, es presenta l'estudi de cas (5) amb els seus corresponents resultats un cop aplicada la metodologia i les variables definides. A continuació, s'extrauen les conclusions (6) del treball, en les quals es comparen les pràctiques que fan les dues cadenes, així com es confirmen o es desmenteixen les hipòtesis plantejades al capítol 2. Per acabar, el capítol que tancarà la present investigació serà la bibliografia (7) emprada. Els annexos que formen part d'aquesta investigació, donat el seu volum, s'exposaran en un document a banda.

2. PROBLEMÀTICA D'INVESTIGACIÓ

En aquest apartat es detallarà l'objecte d'estudi, els objectius de la investigació, les preguntes d'aquesta i les hipòtesis que es plantegen al voltant d'aquest treball per tal de determinar-ne la problemàtica d'investigació.

2.1. Objecte d'estudi

L'objecte d'estudi del present treball és veure quina cobertura lingüística i territorial ofereixen les televisions públiques de Catalunya, TV3 i TVE de Catalunya. Per fer això, s'analitzarà la programació que han ofert ambdues cadenes durant els últims sis mesos del 2017, així com s'estudiarà el pluralisme lingüístic i territorial en els informatius dels dos prestadors.

Així doncs, per endinsar-se amb el panorama general que presenten aquestes dues cadenes, s'ha fet una tria dels programes que emeten que parlin sobre la diversitat lingüística i territorial. Així doncs, ja es pot veure que l'oferta de TV3 és més àmplia que la de TVE Catalunya. De la primera, es farà un visionament d'alguns capítols dels següents programes: *33 recomana*, *Divendres*, *El Foraster*, *Espai Terra*, *Temps de neu* i *Viure als Pirineus*. Dels programes en català que emet TVE de Catalunya, només es podran visionar dos programes que tractin aquesta temàtica: *Moments* i *Tinc una idea*.

Un cop es situï dins la programació que es pot trobar en els dos prestadors, ja es passarà a analitzar la mostra d'aquest treball, que seran: el *TN Vespre* de TV3 i *L'informatiu* de TVE per veure el pluralisme lingüístic que apareix en els informatius.

2.2. Objectius de la investigació

En primer lloc, aquest treball té la intenció de comprovar si les televisions públiques de Catalunya compleixen la seua missió de servei públic pel que fa a la difusió de la llengua i del territori.

El segon objectiu és saber si la informació que s'explica des de la televisió pública és centralitzada a l'àrea metropolitana o es dona cobertura a tota la geografia catalana.

El tercer objectiu del treball és veure la presència que tenen els diferents dialectes de la llengua catalana als informatius de les televisions de servei públic catalanes.

El quart objectiu és saber si els professionals tenen consciència del paper fonamental que tenen per fomentar i difondre els diferents accents de la llengua catalana; així com estudiar si s'està fent difusió d'un català estàndard correcte i per què és important, o no, que apareguin diferents dialectes als mitjans de comunicació.

2.3. Preguntes de la investigació

Les preguntes d'investigació que hi ha darrere dels objectius anteriors són:

- Des del punt de vista de televisió pública, TV3 i TVE de Catalunya compleixen la missió de servei públic de donar cobertura lingüística i territorial de la geografia catalana?
- La informació de les televisions públiques és centralitzada o es dona cobertura a tot el territori català?
- Quina presència tenen els diferents dialectes en els informatius?¹ Quants periodistes orientals i occidentals hi apareixen? Quin càrrec exerceixen (presentador, reporter, locutor) De quin tipus de notícies informen? Les notícies que donen vinculen dialecte i territori?
- S'està fent difusió d'un català estàndard correcte? És important difondre les diferents varietats dialectals pels mitjans de comunicació? Són conscients els professionals del paper determinant que tenen per a l'enriquiment i el foment de la llengua?

2.4. Hipòtesis del treball

Relacionant-ho amb els objectius i seguint l'ordre establert amb anterioritat es definiran les hipòtesis del treball.

La primera hipòtesi és que TV3 i TVE de Catalunya no compleixen la seua missió de servei públic pel que fa a donar cobertura al pluralisme lingüístic i territorial que hi ha en tot el territori català. El *Llibre d'estil* de TV3, que és per defecte el de la Corporació Catalana de

¹ També fa referència a la temàtica de les notícies.

Mitjans Audiovisuals, manifesta que aquest ens públic “contribueix a normalitzar l’ús de la llengua i a consolidar el català estàndard oral i escrit, amb respecte per la variació dialectal. El seu model de llengua engloba les diferents varietats geogràfiques i de registre, adaptades a les diferents situacions comunicatives, per arribar a un públic ampli i heterogeni.” Per la seua banda, TVE de Catalunya es regeix pel *Manual de estilo* de RTVE, en el qual s’explicita que “la promoció y difusió nacional e internacional del castellà serà un objectiu essencial de la Corporació RTVE, així com el suport a la resta de les llengües cooficials”. Davant això, s’haurà de veure si compleixen la missió que tenen aquests prestadors quant a la llengua i el territori.

Relacionat amb el segon objectiu, la segona hipòtesi és que les informacions d’aquestes cadenes tenen tendència a estar centralitzades en l’àrea metropolitana, sense complir els criteris de programació quant a territori registrats en els llibres d’estil dels prestadors. Si aquesta hipòtesi es reafirma, es comprovaria que TV3 no compliria un dels seus principis editorials de garantir l’atenció a tot el territori des de la perspectiva nacional, comarcal i local, així com a la diversitat de la seva població, evitant oferir una visió centralista del país (*Llibre d’estil* de la CCMA). I TVE de Catalunya, al seu torn, tampoc compliria l’objectiu d’atendre a la més àmplia audiència possible, assegurant la màxima continuïtat i cobertura geogràfica i social, amb el compromís d’oferir qualitat, diversitat, innovació i exigència ètica (*Principis bàsics de la programació de RTVE*).

En tercer lloc, una altra de les hipòtesis d’aquest treball és que les varietats dialectals de la llengua catalana i la diversitat territorial tenen poca presència en els informatius de les televisions públiques de Catalunya; i en cas d’aparèixer a l’informatiu és perquè ha passat alguna cosa al territori on es parla aquell dialecte. Així doncs, en aquesta línia hi hauria més periodistes orientals que occidentals als informatius de les dues cadenes.

L’última hipòtesi, i que remet al quart objectiu, és que el català estàndard que s’està difonent per la televisió, i que inclou totes les diferents varietats dialectals, és correcte; i els periodistes occidentals que treballen en aquests mitjans en són conscients. En aquest sentit, TV3 compliria amb el model de llengua que volen difondre i que està registrat al *Llibre d’estil*: “Garantim un ús correcte de la llengua, no discriminador de les variants fonètiques, lèxiques i morfològiques territorials i adaptable als diversos registres, per assegurar una comunicació eficaç amb l’audiència” (*Llibre d’estil*, 2010, apartat 1.1.2.2.2. de la Guia editorial).

3. METODOLOGIA

Per tal de fer aquest treball s'ha aplicat la metodologia de l'anàlisi de continguts. Així doncs, s'han analitzat un total de 30 informatius, quinze de TV3 i quinze de TVE de Catalunya, mitjançant unes variables determinades per extreure dades quantitatives sobre què es pot trobar als informatius quant als dialectes i a la presència territorial.

3.1. L'anàlisi de continguts

L'anàlisi de continguts, segons Berelson, és una "tècnica d'investigació per la descripció objectiva, sistemàtica i quantitativa del contingut manifest de la comunicació" (López-Aranguren, 2000, p. 555). Les paraules "objectiva", "sistemàtica" i "quantitativa" s'expliquen perquè aquesta metodologia defineix un marc conceptual, unes variables i uns codis, als quals després se'ls aplicarà, a tots per igual, un procediment establert que convertirà les unitats d'anàlisi amb resultats numèrics. Aquesta tècnica és molt útil dins la investigació documental, així com per analitzar els processos de comunicació en diversos contextos com programes televisius, articles de premsa, llibres, conversacions, discursos (Hernández, Cellado i Baptista; 1995).

L'origen de l'anàlisi de continguts prové de la voluntat de quantificar el grau de sensacionalisme dels diaris dels Estats Units a finals del segle XIX. El seu avenç decisiu, però, es va donar durant els anys de la Segona Guerra Mundial (1939 – 1945) i es va consolidar amb l'Estudi del cultiu de George Gerbner i el de l'Agenda-setting de McCombs i Shaw. Així doncs, aquesta tècnica s'utilitza per recollir i organitzar informació de forma estandarditzada, mitjançant l'aplicació d'uns mètodes quantitativs que, transformats en unes variables determinades, obtindran uns resultats per a qualsevol estudi en concret.

Segons López-Aranguren, els objectius possibles de l'anàlisi de continguts són tres: "1. La descripció, precisa i sistemàtica, de les característiques d'una comunicació. 2. La formulació d'inferències sobre assumptes exteriors al contingut de la comunicació. 3. La prova de les hipòtesis, per verificar-les o rebutjar-les" (López-Aranguren, 1986, p.5).

Es pot afirmar que l'anàlisi de continguts és un mètode científic capaç d'oferir inferències reproductives i vàlides de les dades al context de les mateixes (Krippendorff, 1990, p. 27-28).

El professor Krippendorff vol dir que hi ha un pont entre les dades que s'analitzen i l'objectiu que es persegueix; així com els resultats que s'obtindran amb l'anàlisi de continguts són vàlids i reflecteixen la realitat que s'ha pretès captar (López-Aranguren, p. 4).

Així doncs, avui dia, aquest mètode, aplicat a les ciències socials, s'utilitza per analitzar qualsevol producte, oral o escrit, seguint procediments quantitatius o qualitatius, per extreure les dades i característiques principals del mateix producte.

3.2. Mostra de conveniència

Deixant a un costat les definicions sobre l'anàlisi de continguts, cal fer esment de l'objecte d'estudi d'aquest treball, és a dir, la mostra de conveniència. Així doncs, en aquesta investigació l'objecte d'estudi serà la presència que tenen la varietat dialectal oriental i la varietat dialectal occidental de la llengua catalana a les televisions públiques de Catalunya. I per a fer-ho s'ha escollit el programa més formal de la graella de programació dels dos prestadors: l'informatiu.

El motiu de selecció, d'una banda, és per aquesta qualitat de formalitat de la llengua, ja que, l'audiència no té un altre programa on l'ús de la llengua sigui tan rigorós. D'altra banda, per un tema d'audiències. I és que els telenotícies de les televisions públiques de Catalunya tenen unes audiències ben diferenciades. Es podria dir que entre aquestes dues cadenes, l'una lidera el rànquing i l'altra se situa en segon lloc pel final. Els informatius de TV3 tenen una quota mitjana del 25,1%, segons dades del mes d'abril de Kantar Media, tot seguit de La Sexta amb un 10,4%, Antena 3 amb un 9,7%, Telecinco amb un 9%, La 1 amb una quota del 8,4% i Cuatro amb un 6,3%. A més, els telenotícies són els programes que donen cobertura a tota l'àrea geogràfica catalana i, per tant, eren els programes més adients per estudiar la incidència dels dialectes, ja que s'informa d'arreu del territori.

L'anàlisi té un període de temps concret escollit: el mes de febrer. L'elecció del mes de febrer ha sigut per tal que la mostra estudiada sigui relativament actual. Així doncs, la mostra analitzada són 30 telenotícies: 15 de TV3 i 15 de TVE Catalunya, compresos entre l'1 i el 21 de febrer de 2017, tots dos inclosos. Pel que fa als informatius de TV3 s'ha escollit per fer l'anàlisi el *Telenotícies Vespre*, ja que d'entre els programes d'informació de la cadena pública catalana és el més vist. Respecte a TVE de Catalunya, només emet *L'informatiu* en versió

extensa i en català a les 14.00 h del migdia, així que no s'ha tingut cap més opció que escollir aquest telenotícies.

La quantitat d'hores necessàries per a visualitzar i analitzar els 30 telenotícies ha estat de 45 hores. El *TN Vespre* té una durada aproximada d'una hora i *L'informatiu* uns 30 minuts. Si és té en compte que per cada informatiu de TV3 s'ha invertit dues hores per visualitzar-los i fer-ne la fitxa corresponent seguint les variables, la suma xifra un total de 30 hores. I per cada informatiu de TVE Catalunya s'ha trigat una hora per fer el mateix, per tant, la xifra suma 15 hores.

3.3. L'anàlisi quantitatiu

Com bé s'ha explicat anteriorment, la metodologia de l'anàlisi de continguts es realitza amb procediments qualitatius o quantitatius segons l'objectiu que vulgui aconseguir la investigació.

Parlem d'un estudi qualitatiu, quan es busquen els majors detalls relatius al contingut i s'apliquen variables i indicadors que posen d'evidència un contingut latent. Llavors s'està davant una tasca pròpiament interpretativa (Krippendorff, 1980). El mètode qualitatiu té l'objectiu de descriure totes les qualitats que conté el producte que s'està analitzant i veure quin enfocament se li està donant.

En canvi, la tècnica quantitativa es refereix als diferents tipus d'unitats d'anàlisi per obtenir una visió de conjunt o efectuar comparacions o classificacions pel que es recorre a elements classificatoris o quantificables: generalment haurà de limitar-se a aspectes formals i als continguts del manifest (Krippendorff, 1980). Així doncs, la tècnica quantitativa permet examinar les dades de forma numèrica i per mitjà de l'estadística s'obtenen quantitats o xifres.

El present treball ha utilitzat tècniques quantitatives a l'hora de definir les diferents variables i fer el posterior estudi. Així doncs, d'entre les 43 variables quantitatives que s'han definit, un total de 25 obtindran valors temporals i 18 valors numèrics. Finalment, però, totes aquestes xifres temporals i numèriques es transformaran en valors percentuals per aconseguir els resultats finals de la investigació.

3.4. Definició de variables

Per tal d'aplicar aquesta metodologia de forma correcta, s'han establert diferents variables quantitatives que s'aplicaran de forma sistemàtica a totes les unitats d'anàlisi per tal de seguir un procediment unitari perquè ajudi a respondre a les preguntes i els objectius d'aquest treball.

La major part de les variables utilitzades per fer l'anàlisi posterior s'expliquen amb la seua pròpia nomenclatura. Tanmateix, s'ha decidit definir aquelles que puguin tenir una definició no gaire clara o es puguin interpretar de forma errònia. De forma global, cal deixar clar que l'aparició de la paraula "oriental" i "occidental" fan referència a la varietat dialectal de la llengua catalana amb què parlen els presentadors, treballadors i protagonistes de les peces d'ambdós prestadors. En cap cas fan referència a la procedència dels mateixos d'Orient (Àsia) o Occident (Europa).

- **Variable 1:** Durada de la secció d'esports.
- **Variable 2:** Durada de la secció del temps.
- **Variable 3:** Durada de la resta de l'informatiu.
- **Variable 4:** Temps parlat pels conductors orientals.
- **Variable 5:** Temps parlat pels conductors occidentals.
- **Variable 6:** Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental.
- **Variable 7:** Temps total de les notícies realitzades en la varietat occidental.
- **Variable 8:** Temps no parlat. Aquesta variable fa referència a aquell temps de l'informatiu en què no hi ha presència de cap veu informant, com pot ser el temps entre peça i peça, aquelles peces que només tenen música i no tenen veu en off, la pausa dins del mateix relat, entre d'altres.
- **Variable 9:** Temps net de les notícies. Fa referència a la durada total de l'informatiu descomptant el temps dedicat a sintonies i ràfegues.
- **Variable 10:** Durada total del telenotícies.
- **Variable 11:** Conductor/a oriental.
- **Variable 12:** Conductor/a occidental.
- **Variable 13:** Temps parlat pel conductor/a oriental.

- **Variable 14:** Temps parlat pel conductor/a occidental.
- **Variable 15:** Presentador/a d'esports oriental.
- **Variable 16:** Presentador/a d'esports occidental.
- **Variable 17:** Presentador/a del temps oriental.
- **Variable 18:** Presentador/a del temps occidental.
- **Variable 19:** Temps parlat pel presentador d'esports oriental.
- **Variable 20:** Temps parlat pel presentador d'esports occidental.
- **Variable 21:** Temps parlat pel presentador del temps oriental.
- **Variable 22:** Temps parlat pel presentador del temps occidental.
- **Variable 23:** Nombre de reporters orientals.
- **Variable 24:** Nombre de reporters occidentals.
- **Variable 25:** Vinculació llengua i territori dels reporters occidentals.
- **Variable 26:** No vinculació entre llengua i territori dels reporters occidentals.
- **Variable 27:** Nombre de notícies internacionals.
- **Variable 28:** Nombre de notícies estatals.
- **Variable 29:** Nombre de notícies nacionals.
- **Variable 30:** Nombre de notícies sobre la demarcació de Barcelona.
- **Variable 31:** Nombre de notícies sobre la demarcació de Girona.
- **Variable 32:** Nombre de notícies sobre la demarcació de Lleida.
- **Variable 33:** Nombre de notícies sobre la demarcació de Tarragona.
- **Variable 34:** Total de notícies durant l'informatiu.
- **Variable 35:** Temps dedicat a la demarcació de Barcelona.
- **Variable 36:** Temps dedicat a la demarcació de Girona.
- **Variable 37:** Temps dedicat a la demarcació de Lleida.
- **Variable 38:** Temps dedicat a la demarcació de Tarragona.
- **Variable 39:** Temps de les declaracions en oriental.

- **Variable 40:** Temps de les declaracions en occidental.
- **Variable 41:** Temps de les declaracions en castellà.
- **Variable 42:** Temps de les declaracions en llengües estrangeres.
- **Variable 43:** Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies.

Un cop definides les variables, s'ha decidit englobar-les en diferents eixos per tal que la recollida de dades sigui més clarificadora, i, posteriorment, es puguin fer les corresponents comparacions d'aquestes.

3.4.1. Definició dels eixos de variables

Així doncs, s'han definit vuit eixos d'anàlisi que s'aplicaran al *Telenotícies Vespre* de TV3 i *L'informatiu* de TVE de Catalunya.

- **Estructura del programa:** Aquest eix divideix els telenotícies en tres seccions ben diferenciades segons la temàtica a tractar. Així doncs, permetrà veure el temps que es dediquen als esports i al temps, dues seccions que, en el cas de TV3, tenen un presentador propi, respecte a la resta de l'informatiu.
- **Temps per varietat dialectal amb la qual s'informa:** Permetrà analitzar la presència que tenen els diferents dialectes segons qui informa, que poden ser els presentadors o els reporters. En aquest eix també es tenen en compte els silencis o els moments no parlats en l'informatiu, així com es diferencia la durada total de l'informatiu amb la durada que té sense les sintonies ni ràfegues.
- **Nombre i temps parlat pels conductors/es del telenotícies:** aquest eix mostrarà quina l'aposta dels servidors quant a la imatge del telenotícies. Veurem si els conductors o conductores del telenotícies parlen la varietat oriental o l'occidental, així com quant temps intervenen al llarg de l'informatiu.
- **Nombre i temps parlat pels altres presentadors/es:** Ves veurà si els esports o el temps tenen presentadors/es propis i també amb quina varietat dialectal desenvolupen el seu contingut. També s'analitzarà el temps que ocupen al llarg del telenotícies.
- **Reporters/es del telenotícies:** Al llarg de l'informatiu, hi haurà diferents reporters i reporteressas que desenvoluparan les notícies. Aquest eix mostrarà quants reporters amb

l'accent oriental i quants amb l'accent occidental han intervingut al llarg dels informatius analitzats, per veure la diferència quantitativa que hi ha entre uns i altres.

- **Vinculació llengua i territori dels reporters/es occidentals:** Per mitjà d'aquest eix s'analitzarà si la presència de la varietat occidental té una vinculació amb el lloc des del qual s'informa dels fets o no. És a dir, es comprovarà si l'aparició del dialecte occidental s'utilitza quan es vinculen llengua i territori, o si no té res a veure.

- **Nombre de notícies i temps que es dedica a cada província:** Recompte de les notícies que apareixen al llarg del telenotícies, segregades per l'àmbit geogràfic que tracten, així com s'analitzarà la quantitat de temps que es dedica a cada província catalana per veure si hi ha una centralització dels informatius o no.

- **Durada de les declaracions del telenotícies:** Al llarg de l'informatiu apareixen declaracions que completen les peces en les diferents varietats del català, així com en castellà i diferents llengües estrangeres. Per mitjà d'aquest eix es veurà la presència que tenen cadascuna d'aquestes respecte al conjunt de l'informatiu.

3.4.2. Fitxa dels eixos de l'anàlisi

Taula 1. Eix d'anàlisi del temps dedicat a l'estructura de l'informatiu. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
ESTRUCTURA DE L'INFORMATIU	1. Durada de la secció d'esports	Temporals
	2. Durada de la secció del temps	Temporals
	3. Durada de la resta de l'informatiu	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

Taula 2. Eix d'anàlisi del temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
TEMPS PER VARIETAT DIALECTAL AMB LA QUAL S'INFORMA	4. Temps parlat pels conductors orientals	Temporals
	5. Temps parlat pels conductors occidentals	Temporals
	6. Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental	Temporals
	7. Temps de les notícies realitzades en la varietat occidental	Temporals
	8. Temps no parlat	Temporals
	9. Temps net de les notícies	Temporals
	10. Durada total del telenotícies	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

Taula 3. Eix d'anàlisi dels conductors que hi ha al telenotícies, així com del temps que parlen. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
NOMBRE I TEMPS PARLAT PELS CONDUCTORS/ES DEL TELENOTÍCIES	11. Conductor/a oriental	Numèrics
	12. Conductor/a occidental	Numèrics
	13. Temps parlat pel conductor/a oriental	Temporals
	14. Temps parlat pel conductor/a occidental	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

Taula 4. Eix d'anàlisi dels altres presentadors que hi ha al telenotícies, així com del temps que parlen. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
NOMBRE I TEMPS PARLAT PELS ALTRES PRESENTADORS/ES	15. Presentador/a d'esports oriental	Numèrics
	16. Presentador/a d'esports occidental	Numèrics
	17. Presentador/a del temps oriental	Numèrics
	18. Presentador del temps occidental	Numèrics
	19. Temps parlat pel presentador/a d'esports oriental	Temporals
	20. Temps parlat pel presentador/a d'esports occidental	Temporals
	21. Temps parlat pel presentador/a del temps oriental	Temporals
	22. Temps parlat pel presentador/a del temps occidental	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

Taula 5. Eix d'anàlisi dels reporters que treballen al telenotícies. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
REPORTERS/ES DEL TELENOTÍCIES	23. Nombre de reporters/es orientals	Numèrics
	24. Nombre de reporters/es occidentals	Numèrics

Font: Elaboració pròpia.

Taula 6. Eix d'anàlisi del nombre de reporters occidentals que vinculen o no la llengua i el territori. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
VINCULACIÓ LLENGUA I TERRITORI DELS REPORTERS/ES OCCIDENTALS	25. Vinculen llengua i territori	Numèrics
	26. No vinculen llengua i territori	Numèrics

Font: Elaboració pròpia.

Taula 7. Eix d'anàlisi del nombre de notícies que hi ha al llarg del telenotícies segons l'àrea geogràfica que tracten, així com del temps que es dedica a cada demarcació. Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
NOMBRE DE NOTÍCIES I TEMPS QUE ES DEDICA A CADA PROVÍNCIA	27. Nombre de notícies internacionals	Numèrics
	28. Nombre de notícies estatals	Numèrics
	29. Nombre de notícies nacionals	Numèrics
	30. Nombre de notícies sobre la demarcació de Barcelona	Numèrics
	31. Nombre de notícies sobre la demarcació de Girona	Numèrics
	32. Nombre de notícies sobre la demarcació de Lleida	Numèrics
	33. Nombre de notícies sobre la demarcació de Tarragona	Numèrics
	34. Total de notícies durant l'informatiu	Numèrics

	35. Temps dedicat a la demarcació de Barcelona	Temporals
	36. Temps dedicat a la demarcació de Girona	Temporals
	37. Temps dedicat a la demarcació de Lleida	Temporals
	38. Temps dedicat a la demarcació de Tarragona	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

Taula 8. Eix d'anàlisi de la durada de les declaracions que apareixen en el telenotícies.
Variables i valors.

EIX	VARIABLES	VALORS
DURADA DE LES DECLARACIONS DEL TELENOTÍCIES	39. Temps de les declaracions en oriental	Temporals
	40. Temps de les declaracions en occidental	Temporals
	41. Temps de les declaracions en castellà	Temporals
	42. Temps de les declaracions en llengües estrangeres	Temporals
	43. Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies	Temporals

Font: Elaboració pròpia.

3.5. Full de registre

La recollida de dades s'ha realitzat en un full de registre del programa de càlcul d'Adobe Microsoft Excel. Cada cas té el seu propi document, que ha estat omplert amb les diferents variables i els corresponents valors numèrics i temporals. Les diferents variables ocupen la columna A i les mostres van des de la fila B fins a la Q, tal com es pot veure a continuació i també a l'annex.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1																	
2	ANÀLISI DE LA DIVERSITAT DIALECTAL I TERRITORIAL																
3																	
4	Recollida de dades																
5		01/02/2018	02/02/2018	05/02/2018	06/02/2018	07/02/2018	08/02/2018	09/02/2018	12/02/2018	13/02/2018	14/02/2018	15/02/2018	16/02/2018	19/02/2018	20/02/2018	21/02/2018	TOTAL
6	L'INFORMATIU VESPRE - TVE																
7	V1: Durada de la secció d'esports	0:04:30	0:04:47	0:05:34	0:05:16	0:05:40	0:04:30	0:06:26	0:05:43	0:04:53	0:04:20	0:06:47	0:06:42	0:07:23	0:03:54	0:05:42	1:22:07
8	V2: Durada de la secció del temps	0:03:45	0:03:43	0:03:20	0:03:58	0:03:30	0:03:30	0:04:26	0:03:52	0:03:36	0:03:29	0:03:03	0:03:45	0:03:19	0:02:23	0:03:07	0:52:46
9	V3: Durada de la resta de l'informatiu	0:17:21	0:19:25	0:20:11	0:19:33	0:19:06	0:20:53	0:17:20	0:18:17	0:19:22	0:19:45	0:17:59	0:16:43	0:17:00	0:22:07	0:19:52	4:44:54
10	V4: Temps parlat pels conductors orientals	0:06:55	0:07:19	0:07:06	0:08:17	0:08:24	0:07:02	0:09:35	0:07:44	0:07:34	0:07:26	0:07:17	0:09:12	0:08:41	0:08:15	0:06:55	1:57:42
11	V5: Temps parlat pels conductors occidentals	0:03:55	0:04:01	0:04:21	0:04:19	0:03:49	0:03:57	0:04:47	0:04:09	0:03:56	0:03:50	0:03:14	0:04:01	0:03:38	0:02:40	0:03:26	0:58:03
12	V6: Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental	0:06:02	0:06:54	0:07:36	0:06:48	0:05:49	0:07:57	0:04:08	0:06:18	0:06:10	0:06:13	0:07:20	0:06:05	0:07:15	0:09:26	0:08:05	1:42:06
13	V7: Temps total de les notícies realitzades en la varietat occidental	0:01:18	0:02:38	0:02:11	0:01:23	0:02:25	0:01:04	0:01:54	0:01:34	0:02:01	0:00:45	0:00:34	0:01:34	0:00:40	0:00:36	0:01:25	0:22:02
14	V8: Temps no parlat	0:03:53	0:03:01	0:02:59	0:03:31	0:02:49	0:03:37	0:03:22	0:02:33	0:03:19	0:03:29	0:03:06	0:02:21	0:02:23	0:03:12	0:02:52	0:46:27
15	V9: Temps net de les notícies	0:25:04	0:27:19	0:28:31	0:28:19	0:27:52	0:28:20	0:27:39	0:27:23	0:27:21	0:27:01	0:27:19	0:26:47	0:27:00	0:27:59	0:28:17	6:52:11
16	V10: Durada total del telenotícies	0:25:36	0:27:55	0:29:05	0:28:47	0:28:16	0:28:53	0:28:12	0:27:52	0:27:51	0:27:34	0:27:49	0:27:10	0:27:42	0:28:24	0:28:41	6:59:47
17	V11: Conductor/a oriental	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
18	V12: Conductor/a occidental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	V13: Temps parlat pel conductor/a oriental	0:06:55	0:07:19	0:07:06	0:08:17	0:08:24	0:07:02	0:09:35	0:07:44	0:07:34	0:07:26	0:07:17	0:09:12	0:08:41	0:08:15	0:06:55	1:57:42
20	V14: Temps parlat pel conductor/a occidental	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
21	V15: Presentador/a d'esports oriental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0:00:00
22	V16: Presentador/a d'esports occidental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	V17: Presentador/a del temps oriental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	V18: Presentador/a del temps occidental	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
25	V19: Temps parlat pel presentador/a d'esports oriental	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00
26	V20: Temps parlat pel presentador/a d'esports occidental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	V21: Temps parlat pel presentador/a del temps oriental	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	V22: Temps parlat pel presentador/a del temps occidental	0:03:55	0:04:01	0:04:21	0:04:19	0:03:49	0:03:57	0:04:47	0:04:09	0:03:56	0:03:50	0:03:14	0:04:01	0:03:38	0:02:40	0:03:26	0:58:03
29	V23: Nombre de reporters/es orientals	9	9	9	11	10	12	7	9	9	10	12	9	10	16	12	154
30	V24: Nombre de reporters/es occidentals	2	4	3	2	3	2	3	2	3	2	2	1	2	1	1	34
31	V25: Vinculació llengua i territori dels reporters occidentals	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	4
32	V26: No vinculació entre llengua i territori dels reporters occidentals	2	4	3	1	2	0	2	2	3	1	1	2	1	1	3	28
33	V27: Nombre de notícies internacionals	1	1	1	1	1	0	1	2	1	1	1	2	1	4	2	20
34	V28: Nombre de notícies estatals	3	5	5	7	3	5	2	2	3	4	3	6	6	4	4	62
35	V29: Nombre de notícies nacionals	6	9	7	9	8	9	9	9	5	8	8	7	7	11	7	119
36	V30: Nombre de notícies sobre la demarcació de Barcelona	5	4	3	2	6	5	7	6	7	5	4	4	4	5	4	71
37	V31: Nombre de notícies sobre la demarcació de Girona	0	0	1	0	1	1	1	1	2	0	0	1	0	0	0	8
38	V32: Nombre de notícies sobre la demarcació de Lleida	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	4
39	V33: Nombre de notícies sobre la demarcació de Tarragona	0	0	1	1	1	0	0	1	1	2	1	0	0	0	0	8
40	V34: Total de notícies durant l'informatiu	15	19	18	21	21	20	21	19	19	21	17	20	18	24	17	292
41	V35: Temps dedicat a la demarcació de Barcelona	0:05:36	0:02:40	0:01:41	0:02:55	0:04:13	0:04:09	0:04:33	0:06:45	0:05:14	0:02:07	0:04:48	0:02:58	0:03:03	0:05:22	0:03:52	0:59:56
42	V36: Temps dedicat a la demarcació de Girona	0:00:00	0:00:00	0:01:56	0:00:00	0:02:06	0:01:55	0:01:49	0:01:12	0:02:13	0:00:00	0:00:00	0:01:13	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:12:24
43	V37: Temps dedicat a la demarcació de Lleida	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:33	0:01:13	0:00:00	0:00:42	0:00:00	0:00:00	0:00:51	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:03:19
44	V38: Temps dedicat a la demarcació de Tarragona	0:00:00	0:00:00	0:00:36	0:00:51	0:00:24	0:00:00	0:00:00	0:00:08	0:00:11	0:01:11	0:01:22	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:04:43
45	V39: Temps de les declaracions en oriental	0:00:53	0:01:20	0:02:31	0:01:18	0:02:02	0:02:45	0:01:32	0:02:07	0:02:30	0:01:33	0:03:27	0:01:50	0:02:22	0:01:56	0:02:01	0:30:07
46	V40: Temps de les declaracions en occidental	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:08	0:00:15	0:00:00	0:00:11	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:34
47	V41: Temps de les declaracions en castellà	0:01:23	0:02:06	0:01:47	0:02:35	0:02:10	0:01:47	0:02:10	0:02:56	0:01:51	0:03:31	0:02:16	0:01:44	0:01:49	0:01:39	0:03:33	0:33:17
48	V42: Temps de les declaracions en llengües estrangeres	0:00:45	0:00:00	0:00:00	0:00:00	0:00:09	0:00:11	0:00:00	0:00:02	0:00:00	0:00:14	0:00:05	0:00:00	0:00:12	0:00:15	0:00:00	0:01:53
49	V43: Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies	0:03:01	0:03:26	0:04:18	0:04:01	0:04:36	0:04:43	0:03:53	0:05:05	0:04:21	0:05:18	0:05:48	0:03:34	0:04:23	0:03:50	0:05:34	1:05:51

Taula 9: Captura del full de registre a l'Excel de les dades de TV3. Elaboració pròpia.

A més, en una altra fulla del mateix document d'Excel s'han obtingut els resultats percentuals, gràcies a les diferents fórmules matemàtiques i seguint les taules i eixos prèviament definits, i que també es pot veure als annexos:

	A	B	C	D	E	F	G	
1	ANÀLISI DE LA DIVERSITAT DIALECTAL I TERRITORIAL							
2					Resultats			
3	L'INFORMATIU VESPRE - TVE					TELENOTÍCIES VESPRE - TV3		
4								
5	ESTRUCTURA DE L'INFORMATIU		TOTAL	%	ESTRUCTURA DE L'INFORMATIU		TOTAL	%
6	V1: Durada de la secció d'esports		1:22:07	19,56	V1: Durada de la secció d'esports		1:23:58	11,96
7	V2: Durada de la secció del temps		0:52:46	12,57	V2: Durada de la secció del temps		1:09:59	9,97
8	V3: Durada de la resta de l'informatiu		4:44:54	67,87	V3: Durada de la resta de l'informatiu		9:07:56	78,07
9	V9: Durada total del telenotícies		6:59:47	100	V8: Durada total del telenotícies		11:41:53	100
10								
11	TEMPS PER VARIETAT DIALECTAL AMB LA QUAL S'INFORMA		TOTAL	%	TEMPS PER VARIETAT DIALECTAL AMB LA QUAL S'INFORMA		TOTAL	%
12	V4: Temps parlat pels conductors orientals		1:57:42	28,56	V4: Temps parlat pels conductors orientals		4:01:42	35,19
13	V5: Temps parlat pels conductors occidentals		0:58:03	14,08	V5: Temps parlat pels conductors occidentals		0:03:38	0,53
14	V6: Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental		1:42:06	24,77	V6: Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental		3:23:23	29,61
15	V7: Temps total de les notícies realitzades en la varietat occidental		0:22:02	5,35	V7: Temps total de les notícies realitzades en la varietat occidental		0:25:10	3,66
16	V8: Temps no parlat		0:46:27	11,27	V8: Temps no parlat		1:22:25	12,00
17	V43: Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies		1:05:51	15,98	V43: Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies		2:10:30	19,00
18	V9: Temps net de les notícies		6:52:11	100	V9: Temps net de les notícies		11:26:48	100

Taula 10: Captura del full de registre dels resultats a l'Excel d'ambdós prestadors. Elaboració pròpia.

3.6. Entrevistes

Una segona tècnica d'investigació utilitzada en la següent investigació ha estat la realització d'entrevistes a tres persones que tenen relació amb el tema analitzat. Quant a escala professional s'ha entrevistat al llicenciat en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona i actual cap d'informatius de TV3, David Bassa; així com, al llicenciat en Ciències de la Comunicació també aquí a la casa i cap d'informatius de TVE de Catalunya, Rafael Lara. Tots dos van ser anomenats caps d'informatius l'any 2016. Pel que fa a l'àmbit acadèmic s'ha apostat per entrevistar a la doctoranda de filologia catalana, Amanda Ulldemolins-Subirats, ja que ha fet diverses investigacions sobre l'ús de la varietat occidental als mitjans de comunicació catalans, en concret, al Diari Tarragona i a TV3.

4. MARC TEÒRIC

En aquest capítol es detallarà la història d'ambdós prestadors. El capítol es dividirà en dos apartats: un per a TVE Catalunya i l'altre per a TV3. En cadascun d'ells es farà un recorregut per la seua història des del seu inici fins a l'actualitat, es detallarà què posa al llibre d'estil pel que fa al pluralisme lingüístic i territorial, així com quina oferta de programació ofereixen al respecte, quina missió de servei públic tenen, quin és el model de llengua que s'està difonent pels mitjans de comunicació a partir de la proposta feta per l'Institut d'Estudis Catalans, així com què diuen els quaderns del CAC respecte al tema d'aquesta investigació.

4.1. TVE CATALUNYA

Imatge 1: Logotip actual de TVE Catalunya. Recurs online.

Aquest prestador forma part de la Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola (RTVE), l'organisme de ràdio i televisió pública de l'estat espanyol. Aquesta entitat pública la va fundar el Govern d'Espanya el 22 de juliol de 1945.

TVE Catalunya va iniciar les seues emissions un 14 de juliol de 1956 des dels estudis situats a Miramar (Barcelona). El programa d'estrena d'aquesta cadena va ser *Balcón del Mediterráneo*, un programa que tractava de música, varietats i entrevistes (Albéndiz, 2009, p. 14).

L'any 1964, la cadena catalana de TVE va ser la primera a emetre continguts en català amb l'obra teatral *La ferida lluminosa* de Josep Maria de Segarra dins l'espai *Teatro catalán*. "A partir d'aqueix moment – veritablement històric – el darrer dimarts de cada mes, i durant tota una hora la televisió estatal va parar de parlar en castellà i va fer-ho en català" (Munsó, 1980, p. 43). Durant els tres primers anys d'ençà que van iniciar-se les emissions en català, la programació no va canviar: s'emetia una peça de teatre al mes en català. El gènere que, especialment en els primers anys, va tenir un paper destacat en la història de TVE Catalunya va ser la ficció. Algunes de les obres en català, van arribar a emetre's fins i tot per tota Espanya amb subtítols en castellà (Albéndiz, 2009, p. 132).

Des del març del 1967 fins als últims anys del franquisme, la cadena es va anar consolidant com un referent per a la societat augmentat progressivament les hores d'emissió (Albéndiz, 2009, p. 14). Així doncs, TVE va passar d'emetre una hora al mes l'octubre de 1964 a les 83 hores que s'emetien al mes d'octubre de 16 anys més tard tal com mostra la taula següent:

QUADRE HORARI DE PRODUCCIÓ I EMISSIÓ DEL CIRCUIT CATALÀ DE TVE (1964-1980)

	Hores prod. setmana	Hores emissió setmana	Hores prod. mes	Hores emissió mes
1964 (octubre)			1 h.	1 h.
1967 (març)			2 h.	2 h.
1973 (abril)			3 h.	3 h.
1974 (octubre)²	2 h. 15'	2 h. 15'	9 h.	9 h.
1976 (gener)	4 h. 15'		17 h.	
1976 (novembre)³	5 h. 30'	7 h.	22 h.	28 h.
1977 (octubre)⁴	12 h. 30'	17 h.	50 h.	68 h.
1978 (octubre)	13 h. 55'	18 h. 40'	55 h. 40'	74 h. 40'
1979 (abril)	11 h. 50'	17 h. 30'	47 h. 20'	70 h.
1979 (juliol)	11 h. 15'	16 h. 45'	45 h.	67 h.
1979 (octubre)	14 h. 30'	14 h. 30'	58 h.	58 h.
1980 (gener)	13 h. 15'	13 h. 15'	53 h.	53 h.
1980 (juliol)	11 h. 15'	11 h. 15'	45 h.	45 h.
1980 (octubre)	14 h. 30'	20 h. 45'	58 h.	83 h.

Taula 11: Extreta del llibre de Munsó *Breu història dels programes en català a R.T.V.E* (1980). Barcelona: RTVE.

² Apareix el programa *Miramar*, el primer espai informatiu amb una durada diària de 15 minuts (Munsó, 1980, p. 43).

³ S'incorpora l'espai *Català amb nosaltres* destinat a l'ensenyament i el coneixement a fons de la llengua, dirigit per Rosa-Victòria Gras amb l'assessorament d'Antoni Comas (Munsó, 1980, p. 45).

⁴ Aquest any, per primer cop en la història TVE va iniciar les emissions de programes en color (Munsó, 1980, p. 45).

A poc a poc, TVE Catalunya va anar augmentant de forma continuada suposant el creixement de les seues instal·lacions i dels seus recursos tecnològics. Així doncs, els estudis de Miramar van quedar-se petits i es van ampliar a Esplugues, posteriorment a l'Hospitalet de Llobregat, fins que es va inaugurar el 27 de juny de 1983 la seu actual dels estudis de TVE Catalunya a Sant Cugat del Vallès (Barcelona). En aquests moments, la cadena ja tenia unes hores d'emissió considerables, així com una programació ben variada des de programes culturals i divulgatius, documentals, d'entreteniment, d'esports, de ficció, infantils, informatius i musicals.

Cal tenir en compte la temàtica dels programes que s'estudiaran en aquesta investigació, aquells programes televisius o radiofònics destinats a transmetre informació: els informatius. Albéndiz diu que TVE Catalunya ha estat, des de sempre, allà on es produïen les notícies, tot i les dificultats tècniques i les limitacions lingüístiques pròpies de l'època (Albéndiz, 2009, p. 176). Les connexions que es fan avui dia entre Madrid i Catalunya tenen una llarga trajectòria al darrere, ja que el 2 d'octubre de 1959 es va fer la primera connexió del territori català al *Telediario* de Madrid.

Tot i que entre el 1959 i 1969 la cadena catalana de RTVE emetia *Panorama*, el primer programa d'entrevistes i reportatges d'actualitat, no va ser fins a l'any 1967 que es va començar a fer un programa de caràcter informatiu en català: el *Mare Nostrum*. En aquest programa s'emetien reportatges del món de l'art, la cultura i la societat catalana. L'informatiu *Miramar* (1974-1986⁵) es pot considerar el primer que segueix el format dels *Telediarios* que ja es feien a Madrid (Albéndiz, 2009, p. 179).

Deixant de banda els programes de debat o els informatius setmanals, l'any 1982 va emetre's l'*Ara notícies*, un informatiu de les comarques. Entre els anys 1986 i 1989, *Bon dia Catalunya* es va convertir en l'informatiu matinal en desconnexió i en català que es podia veure de dilluns a divendres a les 08:30 hores. (Albéndiz, 2009, p. 183). Aquest mateix any, el 17 de febrer de 1986, va iniciar-se l'emissió en desconnexió de *L'informatiu migdia* per La 1 de TVE,

⁵ *Miramar* va tenir dues etapes, ja que pel mig es va emetre l'espai *Crònica*, un informatiu de moda en el qual es repassaven les notícies del dia.

el telenotícies que durarà fins a l'actualitat i que ara s'anomena només *L'informatiu*. Un any més tard també es desconnectava la connexió per emetre *L'informatiu Vespre* a Catalunya.

Fins a l'any 2009, quan la cadena va celebrar 50 anys des del seu inici, TVE Catalunya comptava amb 751 programes a l'esquena, tant aquells que només s'emeten a Catalunya com aquells que es feien per a tot el conjunt espanyol (Albéndiz, 2009, p. 240 – 245). Tal com mostra el llibre de RTVE que commemora aquestes cinc dècades, "TVE Catalunya és el segon centre de producció de Televisió Espanyola, i ha sabut representar aquest paper amb empenta" (Albéndiz, 2009, p. 88).

I és que actualment, des dels estudis de Sant Cugat es realitzen una gran quantitat de programes que s'emeten tant en l'àmbit nacional, com només aquells que es desconnecten per a Catalunya. Així doncs, avui dia, als estudis de Sant Cugat del Vallès es produeixen 59 programes que es poden veure en la taula següent, entre els quals es destaquen en negreta els que es fan en llengua catalana:

PROGRAMES REALITZATS A TVE CATALUNYA			
5 dies a...	El animal humano	Informativo Cataluña sobremesa resumen	¡Qué animal!
Ara i aquí	El debat de la 1	Informativo sobremesa Cataluña	Repor
Aquí parlem	El documental creatiu	La hora musa	Reportajes teledeporte
Atletismo CTO Mundo Media Maraton IAAF 2018	El vespre en 24 h	La missa en català	Saber y ganar 2018
Bailando con las estrellas	El rondo	Lab 24	Saber y ganar fin de semana 2018
Box TDP	Escarabajo verde 2017	Laureus Awards Premios LAureus 2018	Sesión de control al Presidente de la Generalitat
Cachitos de Hierro y cromo	Escarabajo verde 2018	Los Lunnis de leyenda	Sorteo Cto Europa Waterpolo
Calidoscopi	Fast Fut	Motociclismo Cto Mundo MotoGP 2018	Tenis MMO 2018 Resumen diario

Cartas en el tiempo	Fiestas	Músics	Tenis Open Conde de Godó 2018
Cavalcada reis 2018 Barcelona	Gala Vuelta a España 2018	Noms propis	Tinc una idea
Celebración Liga y Copa FC Barcelona 2018	Golf Open de España Masculino 2018	Operación Triunfo	Tras las huellas de los balleneros vascos
Ciclismo Volta a Catalunya 2018	Homenatge a Jose Luis Barcelona	Para todos la 2	Tu canción
Club Clan	Iago Pericot – La conquesta de la innocència	Premis Sant Jordi de Cinematografia 2018	Varios teledporte
Codi Gaudí	Imprescindibles chiquito	Programa inesperat “Pi”	Waterpolo Liga Europea 2017-18 CN Barceloneta
Conex TDP 2018	Imprescindibles Garcia Lorca	Punts de vista	

Taula 12: Programes realitzats actualment a TVE Catalunya. Llistat extret de SGPP, informació proporcionada per Rafa Lara. Elaboració pròpia.

4.1.1. Pluralisme lingüístic i territorial

Com s’ha dit abans, TVE Catalunya va ser la primera cadena que va apostar per emetre continguts en català. Tal com detalla Albéndiz en el llibre dedicat al 50è aniversari de la cadena: “Ja des dels primers anys – tot i que no era gens fàcil aconseguir-ho- TVE Catalunya va parlar en català i va fer de plataforma per a la normalització de la llengua. Amb el pas del temps, es va consolidar com un bon divulgador de la cultura i de les tradicions catalanes.” (Albéndiz, 2009, p. 44). I és que si es mira la trajectòria que la cadena té al seu darrere es pot veure que durant aquests anys s’han fet diversos programes que tracten la pluralitat lingüística i territorial que té el territori català.

Si es té en compte aquells programes que tenien la intenció de donar a conèixer la geografia catalana es pot veure des de la sèrie *Mirador* (1975-1979) dedicada a la cultura i l’art, costums i tradicions de diferents llocs de Catalunya; la sèrie *Museus* (1978-1980) en la qual es mostraven diferents museus catalans; fins a l’espai diari que hi havia l’any 1979 destinat a

potenciar els valors turístics del país, el *Temps d'Estiu*. Anys més tard va aparèixer *Catalunya misteriosa* (1989-1990) una sèrie sobre ciències ocultes i misteris d'arreu del territori català; la versió de *Museus* sorgeix l'any 1995 amb la sèrie documental *Esglésies de Catalunya*, que tenia la intenció de mostrar la varietat d'aquests santuaris al llarg de la geografia catalana ressaltant l'arquitectura i l'estil dels temples. De tipus més informatiu, però també mostrant diferents llocs del territori català, l'any 1999 *Catalunya avui* apareix un magazín informatiu basat en temes de proximitat territorial i d'interès ciutadà. En aquest magazín, des de plató es donava pas a un reporter que es trobava a un punt de Catalunya i explicava perquè estava allà i anava desgranant la història amb l'ajuda de protagonistes i testimonis. I d'esglésies, ciències ocultes i museus, l'any 2000 la direcció va apostar per fer un programa sobre gastronomia catalana, *La bona terra*, que descobria els productes més típics de cada comarca. Els espais verds van començar a guanyar presència a la televisió el 2001 amb el programa *Racons de verd* que recorria diferents parcs naturals de Catalunya i mostrava la seua geografia, els animals que l'habitaven, les plantes i l'activitat desenvolupada per l'home. I el 2004, les esglésies tornen a guanyar presència amb *Els camins de la calma* (2004-2008), una sèrie documental que recorria aquests temples i altres llocs d'interès turístic tant de Catalunya com de les Illes Balears.

Quant a pluralisme lingüístic, trobem l'any 1977 la voluntat de recuperar l'ús del català, no només oralment sinó també de forma escrita, amb l'emissió de *Català amb nosaltres*, un programa destinat a donar lliçons de català per aconseguir un bon ús de la llengua. *Lliçons amb català* (1979) va ser el programa predecessor de *Català amb nosaltres* que destinava el temps a l'ensenyament i coneixement a fons de la llengua.

Si fem un recull dels últims anys, TVE Catalunya ha disminuït el ritme de producció de programes que mostrin la pluralitat territorial i lingüística que gaudeix la geografia catalana. D'aquesta manera, només es poden visionar dos programes que tractin aquesta temàtica durant els últims sis mesos del 2017: *Moments* i *Tinc una idea*.

Moments es va estrenar l'any 2011 amb la intenció de "donar una ullada a un recull de fets, històries singulars, esdeveniments històrics i aspectes socials i culturals de Catalunya de la nostra història recent", segons indica la mateixa pàgina web de TVE Catalunya. Així doncs, sota la conducció de Raül Díaz, a cada capítol d'aquest programa es veuran tres punts de vista diferents sobre un mateix tema i es refrescarà la memòria sobre aquells records de la història.

Si fem un repàs per les zones geogràfiques que aquest programa ha anat visitant al llarg d'aquests anys, es pot veure que, deixant de banda els programes dedicats a l'àrea metropolitana de Barcelona, s'ha viatjat a la Costa Brava, al Delta de l'Ebre, a la Patum de Berga, a Montserrat, a l'estació La Molina a la Vall de Núria. Durant els 12 o 25 minuts que duren els programes, depenent de la temàtica, les imatges d'arxiu són un recurs freqüent al llarg dels capítols tant per introduir el tema com per després desenvolupar-lo.

Cal fer esment, però, que des del novembre de 2016 fins al setembre del 2017 no es va produir cap capítol d'aquest programa; així com en aquests últims sis mesos del 2017, només un programa ha estat emès per la cadena, seguit de dos capítols més el mes de gener de 2018. Aquests tres capítols, però, no s'han ambientat en un lloc concret sinó al voltant de temes generals com l'evolució de les joguines, els canvis dels models familiars i la immigració a Catalunya.

El programa *Tinc una idea* és l'espai televisiu de referència dels emprenedors i emprenedores de Catalunya que ha celebrat, aquest 2018, el seu sisè any en antena. És un programa de caràcter divulgatiu i instructiu que, a través de la mateixa veu d'aquells que no han vacil·lat a posar en execució els seus dissenys, transporta per diversos llocs d'arreu del territori català per mostrar els seus projectes. Així doncs, en un mateix capítol es pot viatjar des del pàdel d'Òdena (Anoia), a l'esquí de La Molina (Cerdanya), als karts de Les Franqueses del Vallès (Vallès Oriental), al surf d'El Prat del Llobregat (Baix Llobregat) per conèixer les innovacions disruptives del sector esportiu, en aquest cas. També es viatja des d'una editorial fins a un taller de músics, a les vinyes del Priorat, a conservar els boscos del Pirineu, a oficines que accepten animals de companyia de Castellbisbal, a companyies que utilitzen materials reciclats i empreses que transformen xarxes de pescar en muntures d'ulleres o ampolles de plàstic en cortines i moquetes; i fins i tot, a cooperatives de l'Alt Urgell, productores de llonganissa de Vic i pomes de Girona.

Tant *Moments* com *Tinc una idea* s'emeten per La 2, el segon canal de RTVE. El primer els diumenges a les 11:15 hores, i el segon, cada dimecres a les 20:30 hores. L'últim capítol emès de *Moments* va ser el 4 de gener d'aquest mateix any i el de *Tinc una idea*, el passat 3 de maig.

4.1.2. Llibre d'estil

En aquest apartat s'analitza què diu el llibre d'estil de TVE Catalunya pel que fa al pluralisme lingüístic i territorial. Com s'ha dit a la problemàtica de la investigació, TVE Catalunya es regeix pel *Manual de estilo* de RTVE, ja que no té un llibre d'estil propi i en català. En aquest document es detallen una sèrie de pautes i recomanacions per tal d'orientar el treball dels professionals, tant de la informació, com de tots els àmbits, gèneres i formats presents en la programació de RTVE, cap al màxim rigor periodístic.

I és que els mitjans de comunicació tenen un paper crucial en la defensa o el detriment de la llengua, motiu pel qual RTVE estableix uns criteris de correcció lingüística amb l'objectiu de promoure tant la puresa com la riquesa de l'idioma (Manual de estilo de la Corporación RTVE, p. 14). Així doncs, en aquest manual d'estil de l'ens públic podem veure que, pel que fa a la llengua, "la promoción y difusión nacional e internacional del castellano será un objetivo esencial de la Corporación RTVE, así como el apoyo al resto de las lenguas cooficiales" (Manual de estilo de la Corporación RTVE, p. 129).

4.1.2.1. Model de llengua

Tal com s'indica al Manual d'estil de la Corporació RTVE, "un idioma vivo está en perpetua evolución y precisamente el lenguaje empleado en los medios constituye uno de los factores cruciales de ese cambio permanente. Los ciudadanos consideran que lo oído en los medios audiovisuales de prestigio es lo correcto. Esa responsabilidad debe estimular a los profesionales de RTVE a emplear la lengua/las lenguas de la forma más apropiada." (Manual de estilo de la Corporación RTVE, p. 129). Així doncs, queda clar, que els mitjans de comunicació són una eina fonamental per difondre una llengua, però sobretot, per difondre l'ús correcte d'aquesta, ja que els telespectadors creuen que tot allò que s'ha dit al mitjà equival a la forma correcta. És per això que els professionals que treballen als mitjans de comunicació han de tenir cura i el coneixement necessari per parlar i utilitzar la llengua de forma correcta.

I és que un ús adequat del llenguatge, sense errors gramaticals, ortogràfics i de pronunciació, lligat amb dades correctes i exactes poden ajudar, entre altres factors, a atorgar credibilitat a

un mitjà de comunicació. Una qualitat que és un objectiu al qual tot producte informatiu ha d'aspirar.

De l'entrevista feta al cap d'informatius de TVE Catalunya, Rafa Lara, així com a Núria Mayoral, una de les encarregades del servei de documentació i, anys enrere, assessora lingüística de la redacció del mitjà en qüestió, podem extreure que, davant la inexistència d'un manual d'estil en català, es basen en l'ús correcte del català estàndard normativitzat per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). És a dir, el model de llengua que es difon a TVE Catalunya és el de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*, de la que en parlarem més endavant⁶.

4.2. TV3 – TELEVISIÓ DE CATALUNYA

L'actual ens públic català, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, va nèixer sota el nom Corporació Catalana de Ràdio i Televisió a la dècada dels vuitanta. La televisió nacional catalana va sintonitzar el senyal i va emetre per primer cop amb motiu de la Diada de Catalunya de fa 35 anys: un 10 de setembre de 1983. La presentació del canal feta per l'actor català

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

Imatge 2: Logotip actual de TV3. Recurs online.

Joan Pera va dir així: "Senyores i senyors, bona tarda. Amics, avui, 10 de setembre de 1983, us saludem per primera vegada des de TV3, Televisió de Catalunya" (Família Fernández, 2006, p. 245).

Les primeres instal·lacions de la televisió catalana es van situar en un edifici del carrer Numància, cantonada amb Diagonal, des d'on es van fer les primeres proves de producció i realització. Aquestes emissions, però, van ser de prova, i no serà fins al 16 de gener de l'any 1984 que TV3 iniciarà una programació regular de 14 hores setmanals. Des del seu inici, TVE i TV3 no van gaudir d'una bona relació entre elles i, amb l'inici d'aquestes emissions, "els

⁶ Se'n parlarà a l'apartat "4.3. L'estàndard oral de l'IEC" d'aquest capítol que correspon a les pàgines 37 i 38.

conflictes amb RTVE es van aguditzar encara més un cop es va palesar l'èxit d'audiència que va aconseguir TV3 en determinades bandes horàries" (Baget, 2003, p. 37).

Quan TV3 va néixer va afrontar diferents reptes que Baget titlla de "difícils", ja que va haver de trencar "els hàbits gairebé ancestrals de l'audiència, que s'havia acostumat a prémer el botó del seu aparell de televisió i connectar amb TVE, l'única televisió al seu abast"; i també va néixer "amb la voluntat de competir sense complexos amb la primera cadena de TVE i aconseguir els seus objectius de normalització lingüística arribant a uns amplis sectors de públic". (Baget, 2003, p.11)

La sèrie nord-americana *Dallas*, rebutjada per TVE l'any 1980, va convertir-se de "manera insospitada en un dels principals atractius de la programació inaugural de TV3 juntament amb la retransmissió del partit de la lliga de futbol Barça-Osasuna des del Camp Nou" un fet que trencava el monopoli que havia tingut fins llavors RTVE en matèria de retransmissions esportives (Baget, 2003, p.18). Des de l'any 1984, d'entre els programes més rellevants produïts per TV3, destaca l'espai *Telenotícies* que s'emetia a dos quarts de nou des del carrer Numància. Aquell mateix any es va apostar per fer una edició de *Telenotícies* al vespre, així doncs, naixia el *TN Vespre*. El tarannà competitiu de TV3 es va evidenciar en la decisió d'emetre l'informatiu a la mateixa hora del *Telediario* de TVE-1, una competitivitat⁷ que es va accentuar amb la incorporació del *Telenotícies migdia*. Un informatiu que es va decidir emetre al mateix temps que el programa *Miramar*, l'informatiu de TVE Catalunya, esmentat en l'anterior punt. Aquest mateix any, i per tal de complementar i enriquir l'oferta informativa diària dels *Telenotícies*, TV3 va incorporar el programa de reportatges *30 minuts*, vigent encara ara en l'actualitat (Baget, 2003, p. 85).

La construcció d'instal·lacions d'uns 30.000 metres quadrats i la posterior inauguració dels estudis de Sant Joan Despí, el 22 d'abril de 1986, van significar un pas endavant en la consolidació del projecte de l'ens públic català. "Aquestes instal·lacions es caracteritzaven segons el seu màxim impulsor, Jaume Ferrús, per la 'coherència tecnològica', [...], ja que comptava de set estudis amb una avançada tecnologia, sales de projecció i d'instal·lacions" (Baget, 2003, p. 43). Aquestes noves instal·lacions van permetre augmentar la producció de TVC i es va incorporar un *TN Nit* que tancava les emissions del dia amb un recull de notícies

⁷ El gener de l'any 1985, les dades d'audiència de Dympanel, l'empresa pionera del panel de consumidors, mostraven que el *TN Migdia* assolía un 17% de telespectadors front el 14% de *Miramar* (Baget, 2003, p. 77).

de quinze minuts, i poc després, una edició diürna de *Telenotícies Cap de Setmana*. “Amb aquests espais va quedar pràcticament coberta la informació a TV3 en tots els punts de la graella de programació” (Baget, 2003, p. 78).

Cal destacar que, durant aquests anys, TV3 va apostar per fer un programa informatiu de mitja hora adreçat als turistes que passaven les vacances a Catalunya sota el nom d'*International Headlines*. Aquest programa, en el qual s’emetien les notícies més destacades en diverses llengües, s’emetrà fins a l’any 1991 i va servir per donar a conèixer TV3 en els àmbits europeus (Baget, 2003, p. 79).

La tardor de 1987 va estrenar-se el nou espai d’informació meteorològica immediatament després del *Telenotícies*. El 9 de febrer de 1989 TVC obre les delegacions territorials a Girona, Lleida i Tarragona, i el 24 d’abril d’aquest mateix any es va apostar per fer informatius descentralitzats i es va començar a emetre el *Telenotícies Comarques*. Conjuntament amb aquest nou format que comptava amb quatre edicions diferents per a cadascuna de les províncies, es va afegir un cop a la setmana una edició especial en aranès emesa des de Lleida, així com es va inaugurar el Canal 33, que en un inici havia de ser un canal comarcal, però va acabar convertint-se en un canal complementari de TV3 (Baget, 2003, p. 80-81). Un altre programa que es desconnectava per a cada una de les quatre províncies va ser *Debat*, que informava un cop al mes sobre temes d’interès local.

La cobertura informativa de TVC es va completar el febrer de l’any 1990 amb la posada en funcionament d’una delegació a les Illes Balears, on, segons l’Estudi General de Mitjans, l’audiència de TV3 girava al voltant de 250.000 espectadors (Baget, 2003, p. 80). Amb l’arribada de les televisions privades l’any 1990 també van encetar-se nous reptes si es volia mantenir l’audiència sense oblidar les arrels del projecte. “Trobar l’equilibri entre la qualitat i la comercialitat, entre el concepte de servei públic i la competitivitat”, eren els elements claus que s’havien d’assolir. (Baget, 2003, p. 12). Aquest any va estar marcat per això i per la posada en marxa de forma pionera en tot l’estat el servei de Teletext.

A poc a poc, amb la incorporació de nous formats, l’impacte popular de fulletons televisius, la credibilitat consolidada dels informatius i el model de televisió creat, TV3 va aconseguir la fidelització de l’audiència. Un fet que, segons Baget, les altres cadenes de Catalunya “no han assolit ni de bon tros”, ja que “tot i gaudir certament de grans èxits esporàdics no han arrelat

definitivament”. (Baget, 2003, p. 12). Tot i que aquí se centra a explicar majoritàriament programes d’informació, la graella de TVC també comptava amb sitcoms, sèries dramàtiques, magazins i programes divulgatius, fulletons, programes d’entreteniment, concursos, programes i retransmissions d’esports i programes infantils.

La CCMA sempre ha fet una gran aposta per difondre informació de qualitat, així doncs, vint anys després de la seua primera emissió, l’any 2003, va nàixer el primer canal de notícies de Catalunya: el 3/24. La periodista Núria Solé va presentar-lo així “seran 24 hores de notícies en català, set dies a la setmana, en un seguiment permanent de l’actualitat, del que passa aquí a Catalunya i també, evidentment, a la resta del món” (Família Fernández, 2006, p. 51). Dos anys més tard, continuen ratificant la importància dels informatius per a la Corporació, tal com indica l’informe del 2005 de TVC: “TV3 ha de ser la cadena de referència en informació. Els programes informatius han de constituir l’eix vertebral de la nostra graella” (Família Fernández, 2006, p. 178).

Avui dia, “hi ha molts espectadors que en prémer el botó es connecten gairebé de manera inconscient amb TV3”, així com indica que n’hi ha que tenen tendència a fer zàping, motiu pel qual “TV3 ha de guanyar-se dia rere dia, nit rere nit, una part de l’audiència que sigui prou important” (Baget, 2003, p. 11). Actualment, TVC té 138 programes en emissió a la seua pàgina web i que corresponen als de la següent taula:

PROGRAMES EN EMISSIÓ DE TVC			
300	Els matins	Les noves aventures de Geronimo Stilton	Robin Hood, el trapella de Sherwood
30 minuts	Els misteris d’en Murdoch	Les Tres Bessones	Roda 3/24 en aranès
33 recomana	El xai Shaun	Les veus del Pamano	Sala 33
60 minuts	El Zack i el Quack	L’Àfrica més salvatge	Salve, rei Julien!
Al cotxe	Em dic Manel	L’ofici de viure	Sense ficció
Amb ulls	Energy Bits	Loopdidoo	Set nans i jo
APM?	Espai Internet	Matriculats	Shin Chan
Art Endins	Espies de veritat	Megaminimals	Signes del temps

A taula	Esport Club	Merlí	Som el que fem
Ballar	Està passant	Merlinari	Varios teledeporte
Blog Europa	Futbol Cat	Mic	Súper 4
Blues a l'estudi	Futbolint	Món	Sputnki, Òrbita 90
Bola de drac	Gent de món	Motor a fons	Super 3 – El món dels súpers
Catalunya Experience	Gol a gol	Més 324	Super 3 – La família
Catalunya salvatge	GR Barcelona	Néixer de nou	Telenotícies
Cites	Heavies tendres	Oh Happy Day	Temps de neu
Col·leccionistes	InfoK	Origen Catalunya	Teresina S.A.
Com si fos ahir	Ja t'ho faràs	Pat, el carter	Tex
Crackòvia	Jazz a l'estudi	Pat, el gos	Thalassa
Cronos	Jet lag	Pau, la força d'un silenci	This is art
Cuines	Joc de cartes	Pel·lícules	Tot el temps del món
Dinàmiks	Katalonski	Pirata i Capitano	Tot es mou
Dinotrux	Km0	Polònia	Tot l'esport
Doraemon, el gat còsmic	Kody Kapow	Preguntes freqüents	Trinxeres
Dora, l'exploradora	Kukurota	Prim, l'assassinat del carrer del Turco	Turbo F.A.S.T
El club de mitjanit	Kung Fu Panda: llegendes increïbles	Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir	Una mà de contes
El detectiu Conan	La caleta de la Lily	Programa sindical CCOO	Vicky, el viiking
El documental	Laia	Programa sindical UGT	Viure Catalunya
El drac Digby	La llum d'Elna	Que arribin els marciàns	Xarxa Natura
El foraster	La Marató de TV3	Quarts de nou	Yakari
El meu cavaller i jo	La Riera	Què m'has dit!	Zona Champions
El petit drac Coco	La Via Augusta	Quèquicom	Zona UFEC

Els Croods: l'origen	L'entrevista del diumenge	Raa Raa, el lleó escandalós	Zona zàping
Els Extraordinaris	L'Equip Spike	Rat Rank	Zoom, el dofí blanc
Els germans Kratt	Les aventures del gat amb botes	Res és impossible	

Taula 13: Programes en emissió actualment a TV3. Taula feta a partir del llistat que apareix a la pàgina web de la CCMA. Elaboració pròpia.

4.2.1. Pluralisme lingüístic i territorial

“Una llengua no pot viure sense el mitjà de comunicació televisiu”, així va donar la benvinguda Jordi Pujol, aleshores President de la Generalitat, a TV3 l’any 1983. Un dels objectius del naixement de la Televisió de Catalunya era normalitzar la llengua catalana a través del món audiovisual quan, s’ha de recordar, en aquell temps només TVE Catalunya parlava en català determinades hores de la graella.

Tal com detalla Baget, “el procés de normalització lingüística encetat els anys vuitanta, per exemple, no hauria assolit els mateixos resultats sense la presència quotidiana del català en els mitjans audiovisuals de comunicació (TV3 i també Catalunya ràdio), que han anat acostumant els ciutadans a les pel·lícules, les retransmissions esportives i els programes culturals i d’entreteniment en català i els han permès d’anar coneixent i incorporant a la parla diària les paraules que havien caigut gairebé en desús i d’altres de més lligades als avenços tecnològics, a les modes i als costums de la nostra societat. Sense la televisió, aquest procés hauria estat molt més llarg i difícil, i segurament menys eficaç, malgrat els esforços que es van fer en l’ensenyament del català i el seu ús a les escoles i a la vida del carrer” (Baget, 2003, p. 9).

La política de normalització va ser un dels primers reptes de TV3 en els seus inicis, però també al llarg de la seua trajectòria, tal com mostra l’informe de programació dels canals de TVC adreçat a professionals i productores per a la temporada del 2005: “TV3 ha de ser referència i model de normalització lingüística, la principal raó de ser de la nostra cadena” (Família Fernández, 2006, p. 178).

Quant als programes que al llarg de la història de la CCMA tractaven diversos punts de la geografia catalana destaca l’any 1987 el *Bona cuina*, un programa que durava cinc minuts i s’oferia diàriament després del *TN Migdia* i el *TN Vespre*. La cuina ha sigut clau per difondre

la pluralitat territorial de Catalunya i amb *Bona cuina* es feia un profitós recorregut gastronòmic pels restaurants dels Països Catalans (Baget, 2003, p. 139). Aquest programa va emetre 696 capítols fins a l'any 1993. També cal fer esment de *Senyals*, un programa de l'any 1989 en el qual es mostrava "la passió viatgera de Josep M. Espinàs, ja que s'hi ofería un reportatge filmat en un indret o edifici característic del país i a continuació moderava una tertúlia amb personatges convidats al voltant d'aquest lloc i de la seva importància en diversos aspectes de la història de Catalunya" (Baget, 2003, p. 134). El 1995 es va canviar de fórmula per als programes gastronòmics i es va posar en marxa *Cuines*, dedicat als restaurants de les diverses comarques catalanes i els seus restauradors. (Baget, 2003, p. 140).

Les sèries documentals eren el format per excel·lència per mostrar la geografia i la història del país. Així doncs, el 7 d'octubre de 1997 es va estrenar *Catalunya des de l'aire* per oferir "una visió a vol d'ocell de les comarques catalanes amb imatges gravades des d'helicòpters especialment preparats per als equips de filmació" (Baget, 2003, p. 145). Cal destacar l'audiència d'aquest programa, que va ser exitosa, ja que durant els vint-i-tres capítols va comptar amb una audiència mitjana de 751.000 espectadors i el 29,8% de quota de pantalla. Una altra sèrie destacada va ser *Memòria de Catalunya*, estrenada el 2002, que explicava la història del país a través del seu patrimoni artístic i de la seva arquitectura (Baget, 2003, p. 146).

El setembre del 2002, TV3 va estrenar el programa *Viure Catalunya* en el qual, en 9 minuts de reportatge, es recorria un poble, una vila o una ciutat de la geografia catalana. Durant aquest temps es feia un itinerari a través dels paisatges, les persones i les tradicions del municipi, així com es donaven a conèixer els aspectes socials, econòmics i lúdics d'aquests llocs. Durant dos anys, l'equip del programa va recórrer més de 60.000 quilòmetres i va entrevistar més de 1.000 persones.

Catalunya des de l'aire va tenir la seua versió uns anys més tard, el 2003, amb *Catalunya des del mar*, un programa que volia expressar sentiment i el reconeixement a l'experiència vital d'un poble amb una gran tradició i història marinera al Mediterrani, segons mostra la web del programa. Així doncs, el programa *Catalunya des del mar* és un recorregut pels prop de 400 quilòmetres de línia de costa que va emetre fins a dotze itineraris diferents del litoral català i un últim capítol que resumia el viatge. D'aquesta manera, a cada capítol s'anava des d'un

punt de la costa a un altre, havent mostrat al llarg d'aquests dotze capítols des de Portbou fins al Delta de l'Ebre.

L'aposta pels concursos de TV3 va consolidar-se amb *El gran dictat*, un programa que tenia com a protagonista el català actual i que pretenia difondre coneixements sobre la llengua, tant orals com escrits, combinat amb entreteniment. Els continguts del concurs incloïen tant el llenguatge col·loquial com els tecnicismes i els anglicismes d'incorporació més recent al català. Els tres concursants s'enfrontaven a quatre proves i només un podia endur-se 1.000 euros. L'estrena d'*El gran dictat* va ser el setembre del 2009 i, després de set temporades, va acomiadar-se el desembre del 2016.

Donar a conèixer els ecosistemes més representatius del país era la proposta que volia aconseguir *Catalunya salvatge*, un programa que només es va emetre la temporada 2011 – 2012. Durant els 13 capítols de la sèrie documental es feia un repàs de la flora i la fauna dels paratges més emblemàtics de Catalunya, des dels cims del Pirineu fins a les llacunes del Delta de l'Ebre. En la mateixa línia anava *Boscos*, un programa que tenia una durada de 25 minuts i mostrava els diferents boscos de la geografia catalana.

El 2014 es va apostar per un programa que mostrés les arrels de la cultura popular i les festes d'arreu del territori: *Cosins germans*. Al llarg d'aquest programa el presentador, Ferran Torrent, viatjava des de la plantada d'arròs la delta de l'Ebre, la Patum de Berga, les festes de Sant Joan de Ciutadella, les terres de frontera amb Aragó, a Palamós i l'Alguer, entre d'altres.

L'any 2015 va fer-se el programa *Catalunya Experience*. Es tractava d'un programa de turisme actiu i d'experiències a través del qual, durant 52 minuts, es descobria el país amb els ulls d'un turista. En cada capítol, diferents protagonistes eren enviats a diferents punts de Catalunya. Així doncs, en un mateix capítol podien anar del Cap de Creus, a la Garrotxa i al Parc Güell; o de "Temps de flors" a Girona a les Terres de l'Ebre; del Circuit de Catalunya a Lleida i a les Falles d'Isil; del Camp Nou a la Festa dels Raiers i al Parc Nacional d'Aigüestortes; d'Osona a Barcelona i al Ral·li de Barcelona-Sitges, del Palau de la Música al Maresme i El Cellar de Can Roca, entre d'altres. Tot i que durant l'any 2016, any que s'emetia la segona temporada del programa, *Catalunya Experience* va rebre molts premis, no va haver-hi tercera temporada.

L'any 2017, TV3 va emetre *Trinxeres*, un programa per donar a conèixer els diferents trams de territori que van ser protagonistes de la Guerra Civil Espanyola a Catalunya. Es van recórrer a peu els 350 quilòmetres del front bèl·lic: des del front del Pallars fins als escenaris de la batalla de l'Ebre, passant pel front del Montsec i el del Segre. A partir de l'abril del 1938, moment en què l'exèrcit franquista va arribar al mar amb l'ocupació de Vinaròs es va establir un front de guerra que resseguia la frontera natural dels rius Noguera Pallaresa, Segre i Ebre. Va haver-hi un munt de batalles, milers de morts i moltes històries que van quedar enterrades a les trinxeres i que el programa volia tant donar a conèixer, com homenatjar les persones anònimes que van viure la guerra. A llarg dels vuit capítols es recorre des d'Isavarre (Pallars Sobirà) a Tremp, de Tremp a Balaguer, de Vilanova de la Barca a Seròs, de Faió a Flix, de Móra d'Ebre a Miravet, de Tortosa a la desembocadura de l'Ebre, així com de Barcelona a Argelers.

Si analitzem els programes dels últims sis mesos que tracten la pluralitat lingüística i territorial de la geografia catalana, es pot veure que l'oferta de TV3 és més àmplia que la de TVE Catalunya, ja que es troben espais de divulgació i de tipus documental centrats en el territori com: *33 recomana*, *El Foraster*, *Espai Terra*, *Temps de neu* i *Viure als Pirineus*. El magazín *Divendres*, incloïa el territori perquè una part del programa s'emetia des d'un municipi diferent cada setmana.

Divendres, el magazín que va tenir una trajectòria de vuit temporades, incloïa en una part del programa una secció que es destinava a promocionar diferents llocs de Catalunya. El programa era presentat per Helena García Melero, però fent territori estava el copresentador Espartac Peran, qui, viatjava amb el plató mòbil, cada setmana, a un municipi diferent des d'on es faria el programa. El 21 de juliol de 2017 es va fer el comiat del magazín, que s'emetia a TV3 des de l'any 2009.

L'aposta per fer un programa d'entreteniment mitjançant el vessant de la natura i el paisatge del territori el protagonitzava l'*Espai Terra*. Des de l'any 2009, abans de l'emissió del *TN Comarques*, Tomàs Molina i Irma Pina presentaven l'espai que tenia una durada de 30 minuts, en el qual es mostraven diferents paisatges de Catalunya, així com apropiaven productes de la terra i es feien concursos per esperonar la curiositat dels seguidors del programa. Al llarg dels últims programes es va visitar la Terra Alta, el Baix Ebre, Abrera, Figueres, el Priorat, Begur, el Baix Empordà, la Universitat de Barcelona, la Universitat de Girona, el Pallars Sobirà,

l'Alt Urgell, els boscos de Capmany, entre d'altres. L'*Espai Terra* va emetre el seu últim programa el 21 de juliol de 2017, coincidint amb l'última emissió del magazín *Divendres*.

El programa *33 recomana* emet càpsules de 25 segons que informen de les propostes culturals més interessants que es poden veure pel territori català. Així doncs poden informar des del Canet Rock, de la Fira de Tàrraga, la Fira Mediterrània de Manresa, el Girona Film Festival, diferents espectacles a L'Auditori, el Liceu o el Palau de la Música, el festival Esperanzah! d'El Prat, la fira de llibres "Liberisliber" de Besalú, el Sitges Film Festival, la cantata de Sant Nicolau a Lleida, el festival Accents de Reus, l'obra dramàtica "Paradís Pintat" de Figueres, el Festival Internacional de Cinema de crítica social de Vic, l'"Animac" la Mostra Internacional de Cinema d'Animació de Catalunya a Lleida, l'Introdans de Terrassa, el Festival Internacional de Cinema de Tarragona, "Lo misteri de Nadal" a Tortosa, el FineArt d'Igualada, entre d'altres.

El Foraster ha estat un dels plats forts de la programació de TV3 en els últims anys. De la mà del monologuista ambulant Quim Masferrer, els espectadors descobrien, capítol a capítol, aquells pobles de Catalunya de menys de 1.000 habitants. Amb la quarta temporada emesa entre finals de 2017 i principis de 2018, *El Foraster* ha visitat 45 pobles catalans, ha entrevistat més d'un miler de persones i ha recorregut 22.800 quilòmetres, tal com mostra la pàgina web del programa. El programa combina moments que el monologuista ambulant ha viscut amb els veïns, les entrevistes i el monòleg final que fa per a tot el poble. El programa pretén donar l'oportunitat de descobrir, en 48 hores, la part més humana dels habitants del municipi, conèixer racons inèdits, costums i tradicions dels pobles petits de la geografia catalana. Penelles, Masdenverge, Andorra especial, Els paisatges del Foraster, Especial La Mina, La Vall d'en Bas, Castellfollit del Boix, Ascó, Cornudella de Montsant, Especial monestir de Sant Daniel i La veritat del Foraster han sigut els capítols que han marcat la quarta temporada. *El Foraster* ha liderat les audiències amb una quota de pantalla del 24,7% els dimecres la nit, davant la programació de la resta de les cadenes, segons mostra la notícia de l'1 de febrer de Nació Digital.

TVC va apostar per *Temps de neu*, un programa dedicat a divulgar tot el que fa referència a la neu, activitats esportives i tota mena de competicions, tant d'arreu de Catalunya com del món sencer. Tot i que va tornar-se a emetre l'any 2011 i ho ha anat fent de forma intermitent

aquestes temporades, el 1987 *Temps de neu* ja era un espai setmanal (Família Fernández, 2006, p. 163). L'últim capítol es va emetre el 12 d'abril del 2018.

L'últim programa que s'analitzarà és *Viure als Pirineus*, una sèrie que es va estrenar l'any 2016 amb la intenció d'aproximar-se a la vida de les persones que viuen a les comarques pirinenques. Amb l'objectiu de conèixer realment els Pirineus, *Viure als Pirineus* compta amb la participació dels mateixos habitants, des del País Basc fins al Rosselló o el Vallespir passant pel Pallars o la Vall d'Aran. L'últim capítol data el 23 de març de l'any actual.

4.2.2. Llibre d'estil

El *Llibre d'estil* de la CCMA recull les directrius per a la difusió i producció de continguts dels mitjans audiovisuals de la Generalitat de Catalunya, així com els valors i principis de servei públic, compromís amb el país, qualitat de continguts, i transparència i eficiència en la gestió (Missió i principis de la CCMA, recurs en línia). Aquest manual d'ús va ser aprovat el 28 de juliol de 2010 pel Consell de Govern. En aquest apartat s'analitza què diu el llibre d'estil de TVC pel que fa al pluralisme lingüístic i territorial.

La guia editorial del *Llibre d'estil* de la CCMA indica que aquest ens públic, com s'ha apuntat a l'inici d'aquest treball, “contribueix a normalitzar l'ús de la llengua i a consolidar el català estàndard oral i escrit, amb respecte per la variació dialectal. El seu model de llengua engloba les diferents varietats geogràfiques i de registre, adaptades a les diferents situacions comunicatives, per arribar a un públic ampli i heterogeni” (Llibre d'estil, 2010, apartat 1.1.1.1. de la Guia editorial).

Quant a territori, s'indica que els mitjans de la CCMA garanteixen l'atenció “a tot el territori des de la perspectiva nacional, comarcal i local, així com a la diversitat de la seva població, i evitem oferir una visió centralista de país” (Llibre d'estil, 2010, apartat 1.1.2.1.3. de la Guia editorial).

4.2.2.1. Model de llengua

“El paper fonamental que avui desenvolupen els mitjans orals en el nostre àmbit és sens dubte el fet que actuen com a transmissors culturals i lingüístics a través d’una llengua – el català – amb què s’identifica bona part dels receptors” (Julià-Muné, 2004, p. 14).

D’acord amb la guia editorial, els mitjans de la CCMA són una eina de promoció lingüística i cultural, i tenen la vocació de fomentar el coneixement i l’ús de la llengua catalana, així com aquesta és la llengua vehicular dels mitjans i tots els seus professionals la fan servir en les diverses plataformes de difusió de continguts (Llibre d’estil, 2010, apartat 1.1.2.2.1. de la Guia editorial).

Quant al compromís per la qualitat lingüística, els mitjans de la CCMA pretenen contribuir a normalitzar l’ús de la llengua catalana, consolidar-ne l’estàndard oral i escrit i difondre un model lingüístic de qualitat que reflecteixi les diverses varietats de la llengua. D’aquesta manera afirmen procurar que “els professionals que intervinguin per antena reflecteixin la diversitat dialectal dels diferents territoris del domini lingüístic” (Llibre d’estil, 2010, 2.4.3. del Manual d’ús). De la mateixa manera que el model de llengua utilitzat per TVE Catalunya, la CCMA també utilitza un model que està en constant evolució per aconseguir una llengua funcional.

En aquest sentit, TV3 garanteix “un ús correcte de la llengua, no discriminador de les variants fonètiques, lèxiques i morfològiques territorials i adaptable als diversos registres, per assegurar una comunicació eficaç amb l’audiència” (Llibre d’estil, 2010, 1.1.2.2.2. de la Guia editorial). Així com detallen que l’autoritat normativa que reconeixen és l’IEC, la proposta del qual s’explicarà en el següent apartat.

Pel que fa a contextos de formalitat oral, com són els informatius, el manual d’ús de la CCMA detalla que “fem servir una llengua purament estàndard, que assegura la comunicació i la comprensió entre tots els parlants perquè es basa en el que és comú. En contextos de menys formalitat, o si convé posar l’accent en la diversitat o l’espontaneïtat, incorporem a la llengua estàndard alguns trets col·loquials” (Llibre d’estil, 2010, 2.4.1. del Manual d’ús).

4.3. L'estàndard oral de l'Institut d'Estudis Catalans

L'estàndard oral de la llengua catalana proposada per l'IEC l'any 1999 és la modalitat del català que segueixen tant la Corporació RTVE com la CCMA.

Segons aquesta proposta, la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*, la varietat estàndard es caracteritza pel valor de disponibilitat general dins la mateixa comunitat de parlants i pel caràcter referencial per a cadascun dels individus de la mateixa comunitat, així com esdevé la varietat lingüística per antonomàsia de la cultura nacional (IEC, 1999, p. 9). Aquest model, però, “no tracta de crear una varietat supradialectal elaborada per especialistes d'una manera artificiosa, sinó més aviat de reforçar els trets que són comuns a les grans modalitats catalanes dialectals i evitar tot allò que pot dificultar la ràpida comprensió per part d'un auditori de procedència geogràfica diversa” (IEC, 1999, p. 10).

La proposta, a més, inclou diversos aspectes de caràcter flexible de l'estàndard oral. El primer de tots indica que “el locutor quan es dirigeix a la totalitat del domini de la llengua o a una àrea que no sigui lingüísticament la seva pròpia, pugui continuar emprant determinats trets de la seva modalitat dialectal, fins i tot trets exclusius del seu propi dialecte. [...] Els catalanoparlants hem d'acostumar-nos a admetre que no tots els locutors professionals emprin una llengua idèntica en tots els trets fònics.” (IEC, 1999, p. 11).

Però això no és tot, ja que, la flexibilitat d'aquest model també té unes restriccions, que l'IEC va deixar ben detallades: “el locutor ha de ser conseqüent i actuar d'acord amb la seva pròpia competència lingüística; això vol dir que no ha de barrejar, per exemple, trets fonètics i morfològics propis dels parlars occidentals amb d'altres propis dels orientals” (IEC, 1999, p. 12). Això significa que tot i que estan acceptades un gran nombre de variants, fins i tot en els registres més formals, no es pot fer una mescla de variants.

I aquí és on té veu la doctoranda en filologia catalana, Amanda Ulldemolins-Subirats, que indica que el català estàndard que s'està difonent pels mitjans de comunicació no és correcta perquè “s'està fent la difusió d'un model d'estàndard monomòrfic, és a dir, només se difonen les formes codificades del català central” (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). D'aquí se'n desprèn que, encara que puguin haver-hi professionals que parlen la varietat del català occidental, aquests no difonen les formes codificades de la seua

variant, sinó les del català central. És a dir, adopten unes formes codificades que no són les pròpies.

D'aquesta manera, segons indica la doctoranda, la lectura que es fa del model planificat, primerament per Pompeu Fabra i després per l'IEC, és "molt parcial i molt limitada" (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). Un error que Ulldemolins-Subirats atribueix tant als mitjans de comunicació com a l'escola. "Si a l'escola ens ensenyen només les formes codificades del català central i, a més, de vegades, diuen que les nostres – les del català occidental – no són correctes, quan sí que ho són... Entrem a un cercle viciós totalment pervers" (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). D'aquesta manera, s'entén que no es fa una explicació de les formes acceptades del català occidental, la qual cosa fa que els seus propis parlants no les reconeixin i, per tant, no les utilitzin en les seues locucions.

4.4. Missió de servei públic

Tots dos prestadors són mitjans de comunicació públics i com a tals, han de regir-se per la seua missió i voluntat d'oferir un servei públic i, per tant, servir a tots els ciutadans. Així doncs, han de garantir l'accés universal de la ciutadania a la informació, la cultura i l'educació.

Segons indica Albéndiz en el seu llibre "com a televisió pública, TVE Catalunya ha tingut des de sempre la cultura com un dels seus eixos principals, amb voluntat de servei al ciutadà. Per això ha procurat ser una finestra de qualitat de tot el que ens envolta". Aquesta voluntat de servei públic va propiciar la realització de programes tant en castellà com en català per respondre les inquietuds de l'audiència en diferents àmbits culturals (Albéndiz, 2009, p. 44).

Pel que fa a la universalitat, "el dret d'accés tindrà àmbit estatal i autonòmic, amb atenció a les diverses llengües i cultures d'Espanya, quedant també garantit a aquelles comunitats en les quals existeixi una programació territorial específica." (Manual de estilo de la Corporación RTVE, p.33). Així doncs, el caràcter de servei públic de la Corporació RTVE obliga a extreure el bon ús de l'idioma utilitzat.

Quant a TVC, la CCMA "té la missió d'oferir a tots els ciutadans de Catalunya [...] un servei públic audiovisual de qualitat, compromès amb els principis ètics i democràtics i amb la promoció de la cultura i la llengua catalana", ajudant així a la consolidació i expansió de la

llengua, la cultura, la identitat i la projecció internacional de Catalunya. Aquest és un dels objectius principals de la CCMA, com també ho és “reforçar la presència dels seus mitjans en tot el territori d'àmbit lingüístic català”. (Família Fernández, 2006, p. 54).

Tal com s'indica en el seu Llibre d'estil, la CCMA, com a servei públic audiovisual que és, “refleix la diversitat, garanteix el pluralisme i la imparcialitat, i contribueix a afavorir la cohesió social i a expressar la identitat nacional de Catalunya”. També la CCMA és impulsada per la voluntat de servei a la ciutadania i, per això, fomenten l'educació cívica, la participació democràtica, la solidaritat i l'esperit crític. (Llibre d'estil, 2010, 1.1.1.2. de la Guia editorial).

4.5. Quaderns del CAC

Catalunya compta amb una autoritat independent de regulació de la comunicació audiovisual que és el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). Aquest organisme vetlla pel compliment de la normativa, tant dels prestadors de serveis de comunicació públics com privats, així com que es respecti la programació d'horari infantil, que els mitjans públics compleixin les funcions encarregades respecte al pluralisme i l'equilibri territorial, i pot sancionar als operadors d'àmbit autonòmic o local. Semestralment, el CAC realitza un quadern en format de revista en la qual es reflecteixen i debaten temes de la comunicació i la cultura audiovisual des de Catalunya. En aquest apartat s'analitzen aquelles publicacions que han fet referència tant al pluralisme lingüístic com al territorial.

L'any 2007, el quadern publicat el maig – agost del 2007 estava destinat a analitzar la qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals. Així doncs, dins de la revista es pot trobar un tema monogràfic fet per Oriol Camps, un assessor lingüístic de la CCMA, aquells anys anomenada encara CCRTVE, que analitza la qualitat de la llengua utilitzada en tots els mitjans d'aquest ens públic. En aquest article, Camps inclou un apartat en relació a la qualitat de la representativitat i realisme de la llengua utilitzada i determina que “al llenguatge dels mitjans se li demana igualment que sigui representatiu dels diversos parlars catalans tant en el sentit de donar cabuda als diferents accents com en el d'utilitzar un llenguatge compatible amb tots els dialectes pel que fa a les construccions sintàctiques i a la tria lèxica bàsica” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 6). De la mateixa manera, Camps detalla que l'objectiu principal de la CCRTV és mantenir obert l'espai català de comunicació, on es trobin totes les

generacions i tots els parlars, representats pels accents diversos que apareixen tant en els informatius com en els personatges de ficció. Més enllà d'això, no entra a qüestionar si els mitjans de la CCMA estan complint aquest objectiu o no quant a la inclusió dels diferents accents en els diferents registres i gèneres.

Dins d'aquest mateix quadern, també trobem un altre tema monogràfic realitzat pel professor de la Universitat Oberta de Catalunya i membre de la Secció Filològica de l'IEC, Isidor Marí, que tracta sobre els límits i les condicions perquè es consolidi un estàndard oral. Marí afirma que en trenta anys no hi ha hagut “acords consistents i rellevants entre les polítiques de comunicació de les institucions de l'àrea lingüística catalana ni entre les respectives corporacions públiques de radiotelevisió”, així com tampoc en els grups privats perquè es consolidi un projecte comunicatiu lingüístic a gran escala. D'aquesta manera, Marí determina que consegüentment, no hi ha ni ràdios ni televisions que s'adrecin “de manera ben explícita i conscient al conjunt de l'àrea de llengua catalana, i encara menys que concebi com un espai on conflueixen proporcionalment la producció i l'univers simbòlic de les diferents regions d'aquest espai lingüístic i cultural” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 33).

Marí menciona que les opcions lingüístiques de la televisió pública catalana ha estat titllada en diverses ocasions de “centralista” o “barcelonina”, així com poc representativa de la variació regional de l'estàndard oral català. Davant això, però, justifica que respecte als ens públics valencians o illencs, la diversitat de modalitats d'estàndard oral dels locutors de la CCRTV és superior. Pel que fa a l'estàndard oral de la llengua catalana, Marí detalla que la “presentació d'una proposta integrada havia de servir per legitimar totes les variants en el conjunt del territori: donar, d'una banda, als usuaris locals la seguretat necessària davant d'unes variants pròpies que potser els suscitaven reserves pel fet de no coincidir amb les més esteses, i fer conèixer, d'altra banda, a la resta del territori que aquelles eren formes vàlides en l'ús estàndard, i no simples variants dialectals” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 33 – 34).

Respecte a això, però, Marí explica que durant aquests anys, la creació de models territorials o manuals específics d'un mitjà “han tendit a reforçar la compartimentació regional de l'estàndard oral”. A tot això, afegeix que “els locutors, assessors i professionals dels mitjans no tenen gaire presents les opcions dels altres territoris ni les més generals, sinó

primordialment les més usuals en el seu propi àmbit territorial de comunicació” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 35).

Ja per acabar, Marí argumenta que la percepció per part de l’audiència de què la parla més propera al centre emissor està sobrerepresentada, és segurament l’explicació a les queixes que reben els mitjans de més abast sobre el seu “centralisme”. Així com, afirma que s’ha d’admetre que l’audiència de Catalunya continua tenint “una familiaritat molt escassa amb les modalitats de l’estàndard oral d’altres territoris, ja que té molt poques oportunitats de sentir-la”, la qual cosa es tradueix “en una percepció errònia de les altres modalitats de l’estàndard oral com a dialectals, inadequades o fins i tot incorrectes” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 36). Davant això, conclou que “no s’ha pogut consolidar una familiaritat simètrica i recíproca de totes les audiències amb totes les varietats territorials de l’estàndard oral, sinó que s’hi troben desequilibris molt importants i negatius” (Quaderns del CAC, maig – agost 2007, p. 37).

Pel que fa a territori, el CAC va emetre un quadern l’any 2006 en el qual s’analitzava el pluralisme informatiu en la televisió. En aquest quadern, Isabel Sánchez, analista dels Serveis Tècnics del CAC, va publicar un article en què analitzava la presència dels àmbits territorials en els telenotícies. En aquest article, s’analitzen TV3, TVE Catalunya i BTVE. Davant el caràcter local de BTV, l’autora l’exclou de l’anàlisi que fa de la presència de les comarques catalanes als seus informatius.

Així doncs, de les altres dues cadenes conclou que les que tenen més temps de notícies són, per ambdós prestadors, així com amb el mateix ordre: Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental, Segrià i Tarragonès. D’aquesta manera veiem que l’anàlisi de l’any 2006 ja mostra que hi havia poca presència de la resta de les comarques, tal com mostra la taula següent:

Comarques catalanes (ordre alfabètic)	% de temps de notícia sobre el total d'informacions amb referències geogràfiques d'àmbit català no genèric		% sobre el total de població catalana real 2005
	TV3	TVE a Catalunya	
Alt Camp	0,29	0,24	0,57
Alt Empordà	1,58	1,80	1,70
Alt Penedès	0,75	0,69	1,34
Alt Urgell	0,38	0,49	0,30
Alta Ribagorça	0,11	0,08	0,06
Anoia	0,61	0,53	1,51
Bages	1,51	1,93	2,42
Baix Camp	1,16	1,24	2,40
Baix Ebre	0,89	0,81	1,07
Baix Empordà	1,33	1,39	1,72
Baix Llobregat	4,87	4,76	10,83
Baix Penedès	0,44	0,55	1,14
Barcelonès	55,90	54,80	31,67
Berguedà	0,75	0,55	0,57
Cerdanya	0,20	0,42	0,24
Conca de Barberà	0,27	0,16	0,29
Garraf	1,39	0,89	1,83
Garrigues	0,28	0,11	0,29
Garrotxa	0,56	0,43	0,74
Gironès	2,44	2,45	2,30
Maresme	2,09	2,05	5,70
Montsià	0,46	0,43	0,92
Noguera	0,36	0,28	0,54
Osona	1,50	2,00	2,03
Pallars Jussà	0,20	0,23	0,18
Pallars Sobirà	0,37	0,50	0,10
Pla de l'Estany	0,31	0,24	0,47
Pla d'Urgell	0,23	0,12	0,40
Priorat	0,34	0,14	0,14
Ribera d'Ebre	0,50	0,42	0,33
Ripollès	0,42	0,32	0,38
Segarra	0,35	0,27	0,30
Segrià	2,97	3,39	2,63
Selva	1,05	0,93	2,06
Solsonès	0,17	0,06	0,18
Tarragonès	2,82	3,13	3,04
Terra Alta	0,24	0,18	0,18
Urgell	0,39	0,34	0,49
Val d'Aran	0,46	1,00	0,13
Vallès Occidental	4,31	3,97	11,66
Vallès Oriental	1,93	1,69	5,17
Referències geogràfiques supracomarçals	2,84	3,97	-
Total	100	100	100

Taula 14: Atenció informativa atorgada a les diferents comarques catalanes als teletinformatius de TV3 i TVE Catalunya. Font: Extreta del Quadern del CAC, setembre – desembre 2006, p. 72.

Quant als municipis catalans, Sánchez també detalla que “hi ha una gran concentració de l’atenció informativa relativa a municipis catalans en la ciutat de Barcelona. Així, en els teletinformatius de TV3 i TVE Catalunya, el 57% i el 56,2% de la informació dedicada exclusivament a un municipi català versa sobre la capital catalana” (Quaderns del CAC, setembre – desembre 2006, p. 74). De l’anàlisi de Sánchez també s’extrau que hi ha una

relació proporcional entre el nombre d'habitants d'un municipi i la seua representació en els informatius: com més població, més temps de notícia (Quaderns del CAC, 2006, p. 76).

Al seu torn, Rafael Jorba, conseller ponent de pluralisme, apunta en el monogràfic 'Els altres pluralismes: perspectives de futur sobre l'anàlisi del pluralisme' del quadern número 26 del CAC, que "cal que els mitjans audiovisuals del servei públic de la Generalitat compleixin també la seva missió específica de respecte de l'equilibri territorial, i més quan les dades d'aquest monogràfic assenyalen un dèficit notable: els municipis de menys de 5.000 habitants que apareixen en els informatius de TV3 ho fan principalment en notícies de successos o catàstrofes mediambientals. Caldria, per tant, corregir aquesta tendència i repartir millor la televisió entre tot el territori" (Quaderns del CAC, setembre – desembre 2006, p. 120 – 121).

5. ESTUDI DE CAS

El següent estudi consta de dues parts: en primer lloc, l'anàlisi de *L'informatiu* el programa d'informació de TVE de Catalunya; i, en segon lloc, l'anàlisi del *Telenotícies Vespre* de TV3. Dins de cada part s'inclourà una petita descripció detallada de l'informatiu, així com les principals característiques que el formen i que han format part de la mostra seleccionada. Per últim, es farà l'anàlisi exhaustiu del programa d'acord amb les variables prèviament seleccionades, responent, així, al mètode d'estudi quantitatiu escollit per fer aquesta investigació.

La part més extensa d'aquest apartat serà l'anàlisi d'ambdós informatius en funció de les variables seleccionades. Tot i que a l'inici hem definit vuit eixos d'anàlisi, en el següent estudi de cas en trobarem tretze, ja que s'ha hagut de dividir algun d'ells en dues taules diferents per obtenir les dades percentuals necessàries. Els eixos que analitzen els presentadors d'esports, tant les ocasions que apareixen com el temps que parlen, seran dos eixos que només s'aplicaran a TV3, ja que *L'informatiu* de TVE de Catalunya no compta amb aquesta figura al llarg del telenotícies.

Així doncs, els tretze eixos d'anàlisi seran l'estructura de l'informatiu, el temps per varietat dialectal amb la qual s'informa, els conductors/es del telenotícies, el temps parlat per aquests, els presentadors/es d'esports, el temps parlats per aquests, els presentadors del temps, seguit del temps que parlen, els reporters/es del telenotícies, els reporters/es occidentals, el nombre de notícies que apareixen, així com el temps que es dedica a cada demarcació; i, per últim, la durada de les declaracions del telenotícies. Cada eix inclourà les variables d'anàlisi que s'indiquen a continuació. Aquest ordre ha estat l'establert per mostrar els resultats de la investigació.

El primer eix, **l'estructura del programa**, inclou tres variables que analitzen la durada de la secció d'esports, la durada del temps i la durada de la resta de l'informatiu.

Pel que fa al segon eix, **el temps per varietat dialectal amb la qual s'informa**, compta amb una variable que no forma part d'aquest eix, però que és necessària per extreure'n uns bons resultats, sinó faltarien dades. Està format per les següents variables:

- Temps parlat pels conductors orientals.
- Temps parlat pels conductors occidentals.
- Temps de les notícies realitzades en la varietat occidental.
- Temps no parlat.
- Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies: Aquesta és la variable que no forma part de l'eix d'anàlisi, però que s'ha hagut de tenir en compte si es volia considerar els resultats en el seu conjunt global. Si es descuidés aquesta variable hi hauria una part de l'informatiu que no es tindria en compte i els percentatges que s'obtindrien serien erronis.
- Temps net de les notícies: S'ha de recordar que s'entén "net" en el sentit que s'han descomptat els temps que es destinen tant a ràfegues com a les sintonies.

El tercer eix, **els conductors/es dels telenotícies**, inclou dues variables: conductor/a oriental i conductor/a occidental.

El quart eix, **el temps parlat pels conductors/es dels telenotícies**, està relacionat amb l'anterior, però s'han hagut de dividir perquè els valors quantificats són diferents: numèrics i temporals. Així doncs, aquest eix també inclou només dos variables: el temps parlat pel conductor/a oriental i el temps parlat pel conductor/a occidental.

Respecte al cinquè eix, **els presentadors/es d'esports dels telenotícies**, les variables d'anàlisi són: presentador/a d'esports oriental i presentador/a occidental. Aquest eix només s'aplicarà a TV3 perquè és l'únic prestador que compta amb un presentador propi per a la secció d'esports.

Al sisè eix, **el temps parlat pels presentadors/es d'esports**, li ocorre el mateix que al quart: s'ha hagut de separar per diferències entre els valors quantificats. Les dues variables que s'analitzen són el temps parlat pel presentador/a d'esports oriental i el temps parlat pel presentador/a d'esports occidental. Aquest eix, com l'anterior, només s'aplica a TV3.

Pel que fa al setè eix, **els presentadors/es del temps dels telenotícies**, inclou dues variables: el presentador/a de temps oriental i el presentador/a occidental.

Vinculat amb l'anterior, el vuitè eix, **temps parlat pels presentadors/es del temps dels telenotícies**, presenta dues variables: el temps parlat pel presentador/a de temps oriental i el temps parlat pel presentador/a de temps occidental.

El novè eix, **els reporters/es dels telenotícies**, compta amb dues variables: el nombre de reporters/es orientals i el nombre de reporters/es occidentals.

El desè, **els reporters occidentals**, analitza, mitjançant dues variables, si aquests: vinculen la llengua i el territori o no vinculen la llengua i el territori quan apareixen a l'informatiu.

En l'eix número onze, **el nombre de notícies dels informatius**, apareixen les següents vuit variables:

- Nombre de notícies internacionals.
- Nombre de notícies estatals.
- Nombre de notícies nacionals.
- Nombre de notícies sobre la demarcació de Barcelona.
- Nombre de notícies sobre la demarcació de Girona.
- Nombre de notícies sobre la demarcació de Lleida.
- Nombre de notícies sobre la demarcació de Tarragona.
- Total de notícies.

Respecte a l'eix número dotze, **el temps que es dedica a cada demarcació**, les variables d'anàlisi són:

- Temps dedicat a la demarcació de Barcelona.
- Temps dedicat a la demarcació de Girona.
- Temps dedicat a la demarcació de Lleida.
- Temps dedicat a la demarcació de Tarragona.

L'últim dels eixos que s'analitza és **la durada de les declaracions** que s'inclouen al llarg dels informatius per completar cadascuna de les peces. Aquesta anàlisi compta amb cinc variables:

- Temps de les declaracions en oriental.
- Temps de les declaracions en occidental.
- Temps de les declaracions en castellà.
- Temps de les declaracions en llengües estrangeres.
- Durada total de les declaracions que apareixen.

5.1. Anàlisi de *L'informatiu*

5.1.1. Descripció del telenotícies

Imatge 3: Capçalera actual de *L'informatiu*. Recurs online.

- **Cadena:** Canal 1 i Canal 24 Hores.
- **Grup de comunicació:** Corporació de Ràdio i Televisió Espanyola.
- **País:** Espanya, però només s'emet a Catalunya.
- **Periodicitat:** Diària.
- **Horari d'emissió:** De dilluns a divendres a les 14.00 h per La 1.

L'informatiu és el telenotícies que t'explica l'actualitat de Catalunya en català des de l'any 1986, tal com s'ha apuntat al marc teòric del prestador. S'emet diàriament per La 1 a les 14.00 hores i a les 14:30 hores pel Canal 24. El programa es produeix als estudis de TVE Catalunya de Sant Cugat, a la demarcació de Barcelona. D'altra banda, TVE Catalunya compta amb una delegació a Girona, una a Lleida i una a Tarragona. Tot i que també té la seua versió en format cap de setmana i una en versió més curta en aquesta anàlisi només hem tingut en compte de dilluns a divendres i en format extens.

El cap d'informatius de TVE de Catalunya és Rafael Lara Mariscal (Badalona, 1976). Llicenciat en Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona, pràcticament tota la seva trajectòria professional ha estat realitzada a RTVE. La redacció d'Esports i el Canal *Teledporte* de TVE van ser l'inici de la seua carrera. Després va formar part durant quatre anys de la secció de Societat i uns altres tres a la secció de Política i Economia, de la qual va acabar sent-ne el subdirector. Posteriorment, va formar part de l'equip de redacció del *Telediario* a Catalunya i, des del 2008 fins al 2016, va ser el subdirector dels Informatius de TVE Catalunya, coordinant tant els continguts informatius realitzats per la redacció de Sant Cugat, com els elaborats a escala nacional i territorial. Des del 2016 fins avui dia, exerceix de director dels informatius catalans. Lara també ha sigut responsable d'integrar el sistema d'edició digital implantat a TVE de Catalunya.

Les funcions que exercia Rafael Lara han estat assumides per Marc Sala Andrés (Barcelona, 1976), actual subdirector de coordinació d'informatius i programes de TVE Catalunya, i també presentador de *L'informatiu* des del 2013. Sala és llicenciat en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona. El 1994 es va incorporar a la redacció de Ràdio Nacional d'Espanya (RNE) a Catalunya d'editor i redactor d'informatius. Posteriorment, es va traslladar a RNE de Madrid, on es va encarregar de l'edició i presentació d'informatius com *España las 8 o 14 Horas*, així com va ser el subdirector del programa *En días como hoy*. Des del 2013, treballa presentant i editant els informatius de TVE Catalunya.

Actualment *L'informatiu* compta amb 107 treballadors en plantilla, dels quals 69 són informadors, 4 productors, 6 ajudants de producció, 6 realitzadors, 8 ajudants de realització, 12 reporters gràfics, 1 tècnic de so i 1 persona encarregada de l'administració (R. Lara, comunicació personal, 16 de maig de 2018). La redacció està repartida en quatre seccions: política i economia, societat i cultura, esports i el temps.

5.1.2. Anàlisi dels telenotícies en funció de les variables escollides

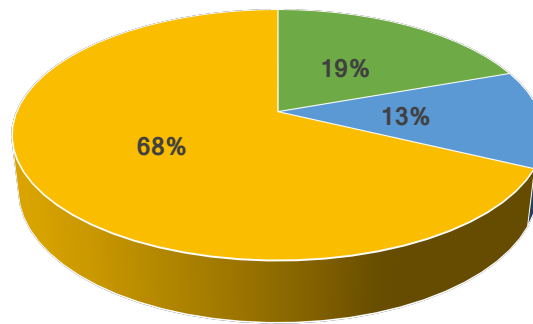
Després de descriure breument les característiques del telenotícies de TVE de Catalunya es presenten els resultats de les variables d'acord l'ordre establert a l'inici del present capítol de la investigació.

- Eix d'anàlisi del temps dedicat a l'estructura de l'informatiu

Tot i que aquest eix i les corresponents variables no tenen cap incidència pel que fa a l'objectiu de l'anàlisi, s'ha pogut comprovar quin pes tenen les seccions d'esports i del temps respecte a les altres que conformen la resta de l'informatiu. Així doncs, segons els resultats, de les quasi set hores (06:59:47 hores) que ocupen els 15 informatius: la durada de la resta de l'informatiu ocupa el 67,88%, ja que suposa 04:44:54 hores; seguit de la secció d'esports que ocupa 1:22:07 hores i assoleix un 19,56%; i, per últim, el temps amb un 12,57% sumant 0:52:46 min del total.

Gràfic 1. Estructura dels informatius. Elaboració i font pròpia.

- V1: Durada de la secció d'esports
- V2: Durada de la secció del temps
- V3: Durada de la resta de l'informatiu

- Eix el temps per varietat dialectal amb la qual s'informa

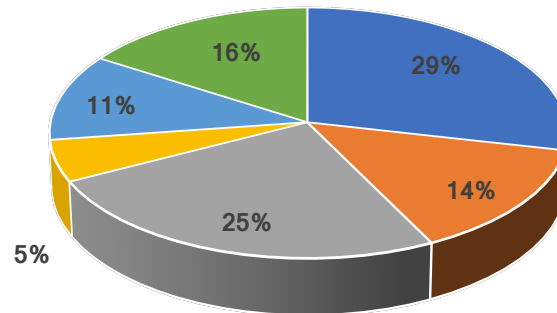
A partir dels resultats obtinguts dels 15 telenotícies, el temps net de les notícies tenen una durada de 06:52:11 hores. El temps parlat pels conductors oriental, en aquest cas Marc Sala, ocupa 01:57:42 hores i suposa un 28,56% del temps total; el temps parlat per la conductora occidental del temps, Sònia Papell, ocupa 0:58:03 hores i representa un 14,08% de la durada total; les notícies realitzades en la varietat oriental tenen una incidència d'01:42:06 hores i assoleixen un 24,77%; les notícies realitzades amb la varietat occidental tenen una durada de 0:22:02 hores, aconseguint un 5,35%; el temps no parlat⁸ al llarg dels informatius suma 0:46:27 hores i suposa l'11,27%; i la durada de les declaracions que apareixen al telenotícies⁹ conjuntament obtenen un 15,98%, ja que suposen 01:05:51 hores del total.

⁸ Cal recordar que aquesta variable fa referència a aquell temps de l'informatiu en què no hi ha presència de cap veu informant, com pot ser el temps entre peça i peça, aquelles peces que només tenen música i no tenen veu en off, la pausa dins del mateix relat, entre d'altres.

⁹ Aquesta variable no és natural d'aquest eix, però sense ella els resultats no serien vàlids, ja que faria falta un temps considerable que restaria vuit i els percentatges no sumarien 100.

Gràfic 2. Temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Elaboració i font pròpia.

- V4: Temps parlat pels conductors orientals
- V5: Temps parlat pels conductors occidentals
- V6: Temps de les notícies realitzades en la varietat oriental
- V7: Temps total de les notícies realitzades en la varietat occidental
- V8: Temps no parlat
- V43: Durada total de les declaracions que apareixen al telenotícies

- Eix dels conductors/es dels telenotícies

Respecte a aquest eix, cal fer esment que al llarg dels 15 informatius els resultats són categòrics, ja que Marc Sala ha conduït el telenotícies fins a tretze ocasions, i Anna Grimau en dues. Tot i això, tots dos parlen la varietat dialectal oriental així que els resultats indiquen que el conductor/a oriental suposa el 100% de les ocasions. Per tant, no hi ha cap presentador que parli la varietat occidental.

Taula 15. Conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

CONDUCTORS/ES DELS TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V11: Conductor/a oriental	15	100
V12: Conductor/a occidental	0	0
TOTAL	15	100

- **Eix del temps parlat pels conductors/es dels telenotícies**

Seguint la línia de l'eix anterior, els resultats mostren que de les gairebé dues hores (01:57:42 hores) que parlen els conductors/es al llarg dels 15 informatius, el 100% del temps parlat pel conductor/a ha estat amb la varietat oriental. Per tant, el temps parlat pel conductor/a de parla occidental és igual a 0.

Taula 16. Temps parlat pels conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

TEMPS PARLAT PELS CONDUCTORS/ES DELS TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V13: Temps parlat pel conductor/a oriental	1:57:42	100
V14: Temps parlat pel conductor/a occidental	0:00:00	0
TOTAL	1:57:42	100

- **Eix dels presentadors/es del temps del telenotícies**

Quant als presentadors/es del temps que apareixen al llarg dels 15 informatius, les xifres també són unànimes. La presentadora del temps de TVE Catalunya és Sònia Papell, natural de Lleida, i, per tant, els resultats mostren que en les 15 ocasions, la varietat dialectal utilitzada en la secció del temps és l'occidental. Així doncs, la variable presentador/a del temps occidental suposa el 100% de les ocasions enfront del 0% dels presentadors del temps que parlen la varietat oriental.

Taula 17. Presentadors/es del temps del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

PRESENTADORS/ES DEL TEMPS DEL TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V17: Presentador/a del temps oriental	0	0
V18: Presentador/a del temps occidental	15	100
TOTAL	15	100

- Eix del temps parlat pels presentadors/es del temps del telenotícies

D'aquesta manera, els resultats d'aquest eix coincideixen amb els obtinguts en l'eix precedent i mostren que el 100% del temps parlat, gairebé una hora (0:58:03 hores), per la presentadora del temps de *L'informatiu*, Sònia Papell, ha sigut en la varietat dialectal occidental. Aquesta xifra deixa nul·la la variable del temps parlat pel presentador/a del temps de parla catalana oriental.

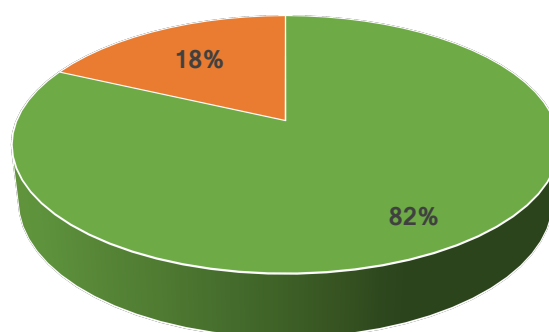
Taula 18. Temps parlat pels presentadors/es del temps. Elaboració i font pròpia.

TEMPS PARLAT PELS PRESENTADORS/ES DEL TEMPS	TOTAL	%
V21: Temps parlat pel presentador/a del temps oriental	0:00:00	0
V22: Temps parlat pel presentador/a del temps occidental	0:58:03	100
TOTAL	0:58:03	100

- Eix dels reporters/es del telenotícies

A partir dels resultats obtinguts de la mostra de 15 informatius, en un total de 188 ocasions han intervingut reporters de la redacció al telenotícies. D'aquestes 188 ocasions, fins a 154 ocasions han sigut les vegades que els/les reporters/es de TVE Catalunya han informat sobre les notícies amb la varietat dialectal pròpia de la demarcació de Barcelona, Girona i les Illes Balears, és a dir, la varietat dialectal oriental. En canvi, només en 34 ocasions les notícies han estat informades per reporters de parla occidental. Així doncs, els/les reporters/es orientals suposen un 81,91% front un 18,09% dels reporters/es occidentals.

Gràfic 3. Reporters/es del telenotícies. Elaboració i font pròpia

- V23: Nombre de reporters/es orientals
- V24: Nombre de reporters/es occidentals

Dels reporters que han aparegut a la mostra de conveniència, s'ha fet un recompte d'aquells que apareix el nom en una etiqueta¹⁰ al llarg de les notícies que informen. Així doncs, tot i que no sumen la xifra total dels reporters occidentals i orientals que participen en la mostra analitzada, perquè no tots han estat identificats amb aquesta etiqueta, la taula següent indica alguns d'aquests treballadors i les ocasions que apareixen:

ANÀLISI DE LA DIVERSITAT DIALECTAL I TERRITORIAL			
Recollida de dades			
L'INFORMATIU VESPRE - TVE			
TREBALLADORS AMB DIALECTE ORIENTAL	APARICIONS	TREBALLADORS AMB DIALECTE OCCIDENTAL	APARICIONS
1. Anna Albertí	2	1. Lourdes Ballarín	5
2. Miquel Bové	1	2. Anna Forment	7
3. Gemma Esteba	1	3. Judit Huerta	8
4. Lluís Falgàs	9	4. Sònia Papell (presentadora del temps)	15
5. Carme Franco	7	5. Núria Roca	3
6. Bea Gálvez	1	6. Aurora Redón	4
7. Ángela García Romero	4	7. Maribel	5
8. Anna Grimau (presentadora)	3		
9. Anna Grimau (reportera)	2		
10. Jordi Jané	3		
11. Macarena León	9		
12. Isabel Luna	7		
13. Marta Martín	1		
14. Laura Mesa	1		
15. Isabel Palacios	10		
16. Cristina Pampín	3		
17. Olga Rodríguez	2		
18. Marc Sala (presentador)	15		
19. Mária Sánchez	1		
20. Lluís Torres	1		
21. Rubén Urdiales	2		
22. Pablo Vázquez	1		
23. Montse	5		

Taula 19. Recompte dels treballadors etiquetats als informatius. Elaboració i font pròpia.

- Eix dels reporters occidentals

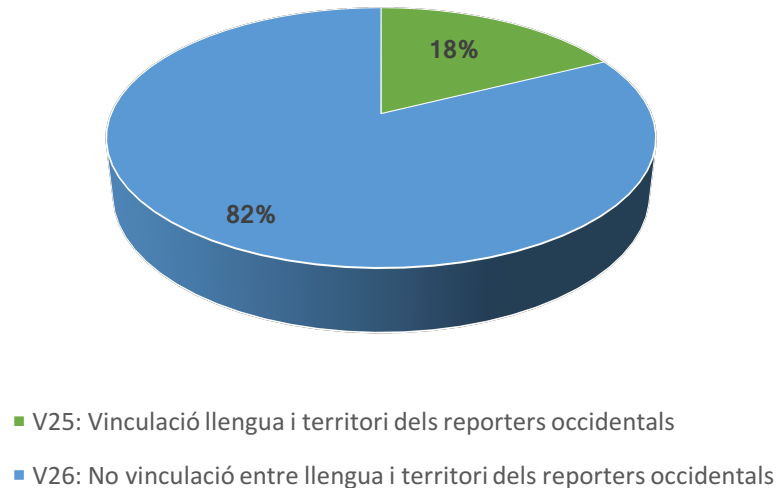
Pel que fa a la vinculació o no de la llengua i el territori que fan els reporters occidentals, segons els resultats de la mostra, en 6 ocasions han coincidit la llengua utilitzada i el territori

¹⁰ Fa referència a l'element gràfic que serveix per identificar a les persones o per afegir qualsevol informació. Sol aparèixer a la part inferior esquerra de la pantalla. (Diccionari audiovisual: Elements essencials a la televisió, 2016).

del qual s'informa assolint un 17,65%; i en 28 ocasions no s'han vinculat llengua i territori, representant un 82,35% dels resultats.

Gràfic 4. Reporters/es occidentals. Elaboració i font pròpia.

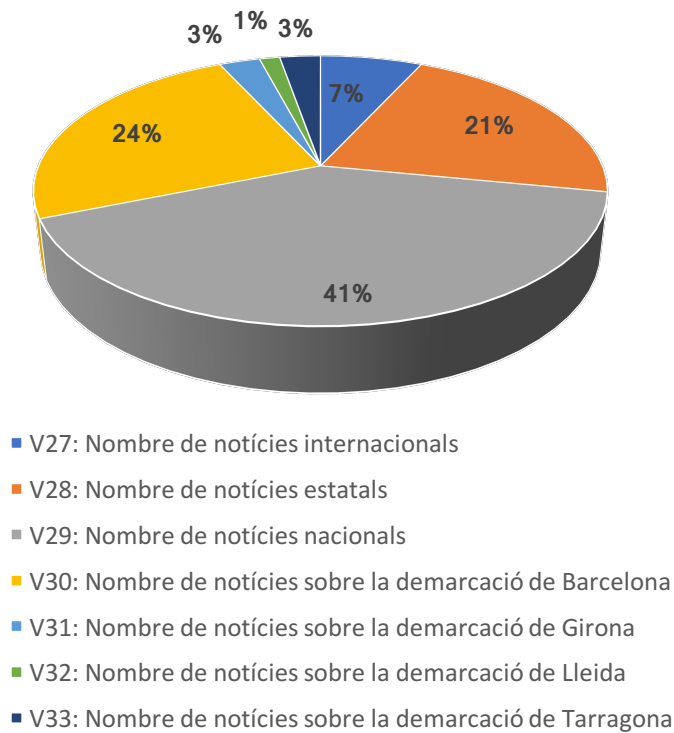

- Eix del nombre de notícies

Segons indiquen els resultats de l'anàlisi dels 15 informatius, del total de 292 notícies han aparegut 20 notícies internacionals que suposen un 6,85%, 62 notícies estatals que representen un 21,23%, 119 notícies nacionals que aconseguixen un 40,75% del total, 71 notícies tracten la demarcació de Barcelona assolint un 24,32% del total, 8 notícies de la demarcació de Girona obtenen un 2,74%, 4 notícies que tracten la demarcació de Lleida adquirint un 1,37% del total; i, per acabar, la demarcació de Tarragona ha aparegut en 8 ocasions aconseguint un 2,74% del total.

Gràfic 5. Nombre de notícies. Elaboració i font pròpia.

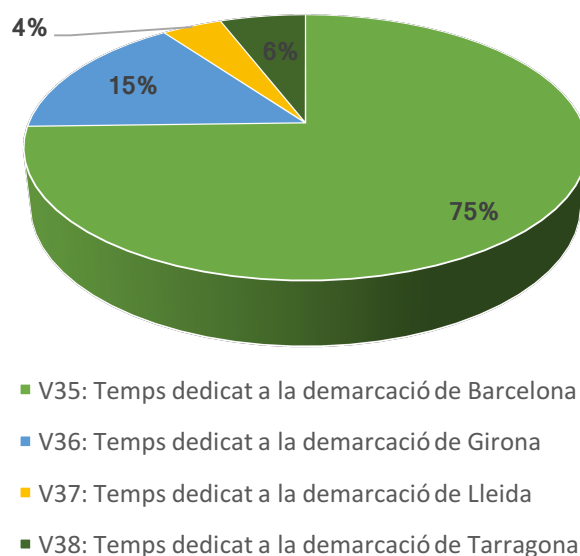

- Eix del temps que es dedica a cada demarcació

Davant el nombre de notícies que suposen les demarcacions a l'eix anterior, el present eix analitza el temps que s'hi dedica a cadascuna d'aquestes. Així doncs, els resultats del temps que es dedica a cada demarcació catalana, un total d'01:20:22 hores, indiquen que la capital de Catalunya aconsegueix un 74,57% del total, ja que el recompte de notícies suma 0:59:56 hores; el temps que es dedica a la demarcació de Girona suposa 0:12:24 hores i suposa el 15,43% de la mostra; el temps dedicat a la demarcació de Lleida representa un 4,13% amb 0:03:19 hores del temps total; i, per últim, la demarcació tarragonina apareix en un 5,87% del temps total que es tradueix en 0:04:43 hores.

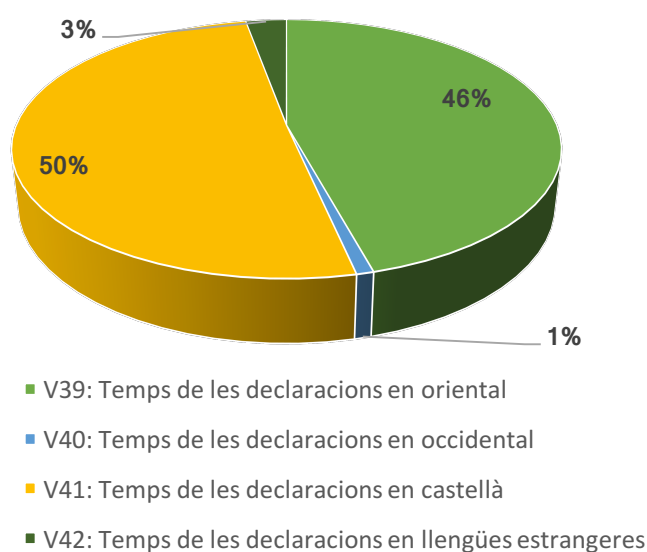
Gràfic 6. Temps que es dedica a cada demarcació. Elaboració i font pròpia.

- Eix de la durada de les declaracions

La durada de les declaracions al llarg d'aquests 15 telenotícies ocupen un total d'1:05:51 hores. Els resultats mostren que les declaracions en oriental suposen un 45,74% del total de les declaracions, és a dir, 0:30:07 hores; les declaracions en la varietat occidental un 0,86% amb 0:00:34 hores, les declaracions en castellà representen 0:33:17 hores i aconseguen un 50,54%; i, per últim, les declaracions en llengües estrangeres ocupen 0:01:53 hores i assoleixen un 2,86% del total de declaracions al llarg dels 15 informatius.

Gràfic 7. Durada de les declaracions. Elaboració i font pròpia.

5.2. Anàlisi del *Telenotícies Vespre*

5.2.1. Descripció de l'informatiu

- **Cadena:** Canal TV3 i 324
- **Grup de comunicació:** Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.
- **País:** Catalunya¹¹.
- **Periodicitat:** Diària.
- **Horari d'emissió:** De dilluns a divendres a les 21.00 hores tant per TV3 com pel 324.

Imatge 4: Capçalera actual dels *Telenotícies*. Recurs online.

El *Telenotícies Vespre* és el programa informatiu sobre l'actualitat de Catalunya que s'emet des de l'any 1984. Des de l'inici de la CCMA, els programes de producció pròpia amb més rellevància han estat els *Telenotícies*. S'emet diàriament per TV3 i pel 324 a les 21.00 hores. El programa es realitza als estudis de Sant Joan Despí, a la demarcació de Barcelona. A més, TV3 compta amb vuit delegacions territorials arreu del territori català i espanyol. Així doncs, compta amb una delegació a Girona, una a Lleida, una a Tarragona, una a la Vall d'Aran, una a Mallorca; i fora de Catalunya, una delegació la té a València, l'altra a Madrid i l'última a Bilbao. Quant a corresponsalies, en té una a Berlín, l'altra a Brussel·les, Londres, París, Roma, Beirut, Pequín, Washington i Moscou. Tot i que TVC compta amb el *TN Migdia* i el *TN cap de setmana*, en aquest treball ens hem centrat a analitzar només els *TN Vespre*.

El cap d'informatius de TV3 és David Bassa i Cabanas (Granollers, 1971). És llicenciat en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona. És periodista i escriptor, al llarg de la seua trajectòria ha treballat a TVE Catalunya, a Catalunya Ràdio, al periòdic bisetmanal comarcal *El 9 Nou* i, per descomptat, a TVC. Com a redactor d'informatius de TVC, ha estat responsable de la informació política dels programes *La nit al dia*, *Hora Q* i *Àgora*, així com s'ha encarregat de la informació política d'*El matí de Catalunya Ràdio* dirigit per Mònica Terribas, i també ha sigut reporter de *Catalunya Avui* a TVE. Autor de diversos llibres d'assaigs i de documentals, des del 29 de juny del 2011 fins al 2 de març de 2016 va presidir el Grup de

¹¹ La CCMA, com a ens públic nacional català, fa referència a Catalunya quan parla de país.

Periodistes Ramon Barnils, una entitat formada per periodistes que treballen en “la difusió i la defensa d’un periodisme rigorós i un espai comunicatiu propi, que uneixi la cultura i la llengua”, tal com indica a la web del mateix grup. El nomenament com a cap d’informatius va ser el causant de la seua dimissió com a president del grup de periodistes. El seu actual càrrec l’exercia el periodista Jaume Peral des de l’any 2012. Des del març del 2016 fins avui en dia, David Bassa exerceix de cap d’informatius de TVC.

Coincidint amb el trentè aniversari del primer informatiu de la televisió pública catalana, el 16 de gener de 2014, Toni Cruanyes Plana (Canet de Mar, 1974) havia de convertir-se en el nou presentador del *TN Vespre*. No ho va ser, però, fins al dia 20 de gener, a causa d’una vaga dels treballadors. Fins llavors, Toni Cruanyes havia sigut el corresponsal de TV3 a París. Cruanyes va substituir al periodista Ramon Pellicer, qui fins llavors conduïa el *TN Vespre* i que va passar a fer-se’n càrrec de l’edició del cap de setmana. Cruanyes és llicenciat en Periodisme i Ciències Polítiques per la Universitat Autònoma de Barcelona, tot i que també va ampliar els seus estudis a Escòcia i Florència. Amb una llarga trajectòria a l’esquena, Cruanyes va fundar amb Carles Sàiz, entre d’altres, una revista a Canet d’abast local, *Àmbit*, va treballar entre 1999 i 2003 a la BBC a Londres, va col·laborar amb el setmanari *El temps*, el diari *El Punt* i els programes radiofònics *Els matins d’Ona Catalana* de Josep Cuní i *L’hora del pati* de RAC1 amb Albert Om. Després va treballar a la ràdio de Nacions Unides a Nova York fins que a finals de l’any 2004 es va incorporar a la redacció de TVC. Allà va fer de presentador del 324, va ser redactor de la secció d’internacional, durant dues temporades va ser responsable de la informació d’aquest àmbit del programa *La nit al dia* de Mònica Terribas, fins a l’any 2007 que va convertir-se director en funcions del diari *Avui*. Posteriorment, va ser el corresponsal a París de TV3 i des del 20 de gener del 2014 és la cara del *TN Vespre*.

Actualment, segons ha detallat Bassa en l’entrevista, la redacció de TV3 pel que fa als informatius compta amb uns 500 treballadors en plantilla, ja sigui tècnics, productors, reporters, editors, càmeres, entre d’altres. D’aquests 500 treballadors, creu que més o menys, uns 325 són periodistes.

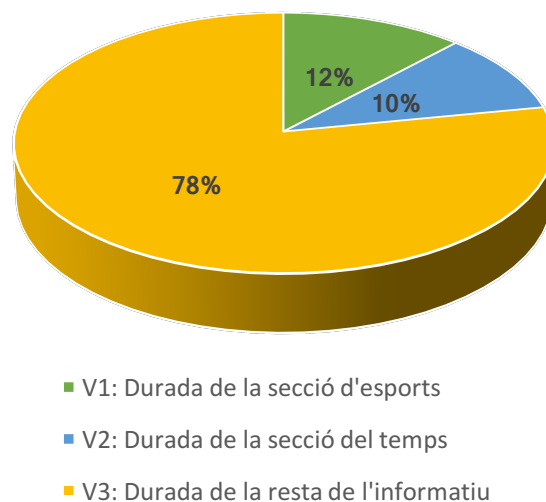
5.2.2. Anàlisi dels telenotícies en funció de les variables escollides

Després de descriure breument el *TN Vespre* de TV3 es presenten els resultats d'acord l'ordre establert a l'inici d'aquest capítol de la investigació.

- Eix d'anàlisi del temps dedicat a l'estructura dels informatius

Com passa amb *L'informatiu* de TVE Catalunya, tot i que aquest eix i les corresponents variables no tenen cap incidència pel que fa a l'objectiu de l'anàlisi, s'ha pogut comprovar quin pes tenen les seccions d'esports i del temps respecte a les altres que conformen la resta de l'informatiu. Així doncs, segons els resultats, de les quasi dotze hores (11:41:53 hores) que ocupen els 15 informatius: la durada de la resta de l'informatiu ocupa el 78,07%, ja que suposa 09:07:56 hores; seguit de la secció d'esports que ocupa 01:23:58 hores i assoleix un 11,96%; i, per últim, el temps amb un 9,97% sumant 01:09:59 hores del total.

Gràfic 8. Estructura dels informatius. Elaboració i font pròpia.

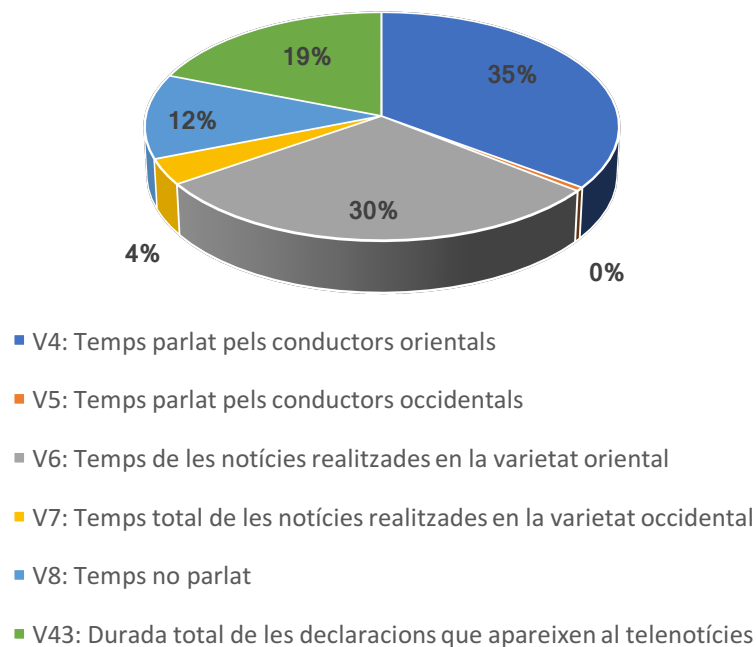
- Eix el temps per varietat dialectal amb la qual s'informa

A partir dels resultats obtinguts dels 15 telenotícies, el temps net de les notícies tenen una durada de 11:41:53 hores. El temps parlat pels conductors oriental, en aquest cas Toni Cruanyes, ocupa 04:01:42 hores i suposa un 35,19% del temps total; el temps parlat pels

conductors occidentals d'esports i del temps ocupen 0:03:38 hores i representa un 0,53% de la durada total; les notícies realitzades en la varietat oriental tenen una incidència de 03:23:23 hores i assoleixen un 29,61%; les notícies realitzades amb la varietat occidental tenen una durada de 0:25:10 hores, aconseguint un 3,66%; el temps no parlat¹² al llarg dels informatius suma 01:22:25 hores i suposa el 12%; i la durada de les declaracions que apareixen al telenotícies¹³ conjuntament obtenen un 19%, ja que suposen 02:10:30 hores del total.

Gràfic 9. Temps per varietat dialectal amb la qual s'informa. Elaboració i font pròpia.

- Eix dels conductors/es dels telenotícies

Respecte a aquest eix, cal fer esment que al llarg dels 15 informatius els resultats són unànimes, ja que Toni Cruanyes és el presentador del *TN Vespre* i ho ha fet en les 15 ocasions. Toni Cruanyes, natural del Maresme, parla la varietat dialectal corresponent de la demarcació barcelonina, és a dir, l'oriental. Així doncs, els resultats indiquen que el conductor/a oriental

¹² Aquesta variable fa referència a aquell temps de l'informatiu en què no hi ha presència de cap veu informant, com pot ser el temps entre peça i peça, aquelles peces que només tenen música i no tenen veu en off, la pausa dins del mateix relat, entre d'altres.

¹³ Cal recordar que aquesta variable no és natural d'aquest eix, però sense ella els resultats no serien vàlids, ja que faria falta un temps considerable que restaria vuit i els percentatges no sumarien 100.

suposa el 100% de les ocasions. Per tant, no hi ha cap presentador que parli la varietat occidental.

Taula 20. Conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

CONDUCTORS DEL TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V10: Conductor oriental	15	100
V11: Conductor occidental	0	0
TOTAL	15	100

- **Eix del temps parlat pels conductors/es dels telenotícies**

Seguint la línia de l'eix anterior, els resultats mostren que de més de dues hores (02:19:38 hores) que parlen els conductors/es al llarg dels 15 informatius, el 100% del temps parlat pel conductor/a ha estat amb la varietat oriental. Per tant, el temps parlat pel conductor/a de parla occidental és igual a 0.

Taula 21. Temps parlat pels conductors/es dels telenotícies. Elaboració i font pròpia.

TEMPS PARLAT PELS CONDUCTORS/ES DEL TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V13: Temps parlat pel conductor/a oriental	2:19:38	100
V14: Temps parlat pel conductor/a occidental	0:00:00	0
TOTAL	2:19:38	100

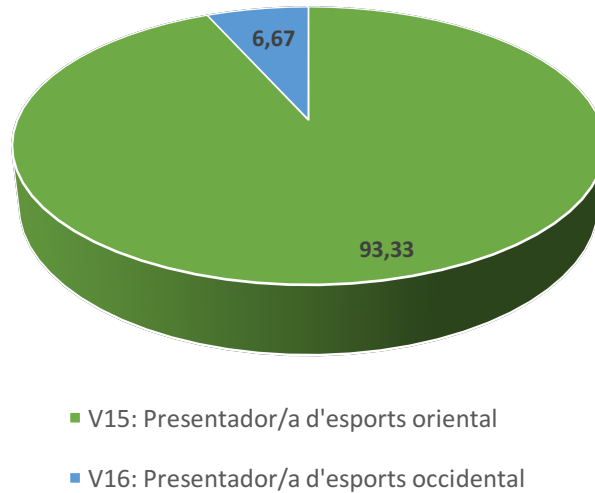
- **Eix dels presentadors/es dels esports del telenotícies**

Aquest eix apareix per primer cop en aquesta anàlisi dels telenotícies, ja que, com bé s'ha explicat a l'inici del capítol TV3 té un presentador propi perquè condueixi la secció d'esports. Quant a aquests conductors, al llarg dels 15 informatius ha presentat els esports en 14 ocasions Quim Robert, nascut a Mataró, natural de parla oriental; front l'única ocasió que Artur Peguera, lleidatà, ha conduït la secció esportiva. Així doncs, els resultats indiquen que

la secció d'esports està dirigida un 93,33% per un presentador d'esports oriental, i en un 6,67% per un presentador d'esports de parla occidental.

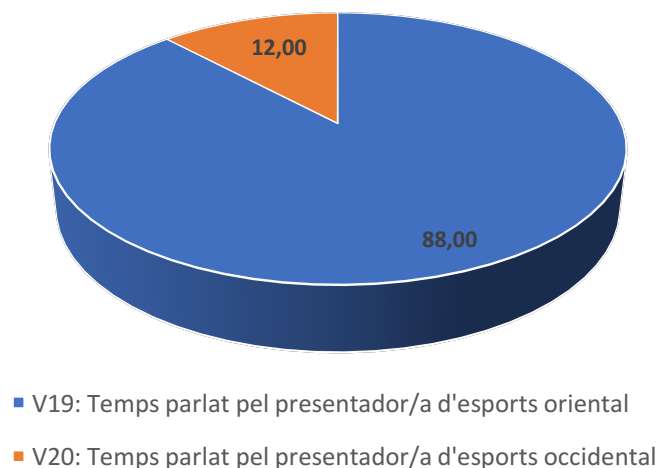
Gràfic 10. Presentadors/es d'esports del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

- Eix del temps parlat pels presentadors/es d'esports del telenotícies

Aquest eix analitza el temps parlat pels presentadors de la secció d'esports que suma 00:30:17 hores. D'acord els resultats de l'eix precedent, el temps parlat pel presentador d'esports oriental ocupa 00:26:39 hores del total i suposa un 88%; en canvi, el presentador d'esports de parla occidental té una intervenció de 00:03:38 hores i aconsegueix un 12% del temps total.

Gràfic 11. Temps parlat pels presentadors/es d'esports. Elaboració i font pròpia.

- Eix dels presentadors/es del temps del telenotícies

Quant als presentadors/es del temps que apareixen al llarg dels 15 informatius, les xifres també són unànimes. Tot i que en 14 ocasions ha estat Tomàs Molina qui ha conduït la secció del temps i en una Jofre Janué, tots dos són nascuts a la demarcació barcelonina i parlen el dialecte oriental. Així doncs, la variable presentador/a del temps oriental suposa el 100% de les ocasions, enfront del 0% dels presentadors del temps que parlen la varietat occidental.

Taula 22. Presentadors/es del temps del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

PRESENTADORS/ES DEL TEMPS DEL TELENOTÍCIES	TOTAL	%
V17: Presentador/a del temps oriental	15	100
V18: Presentador/a del temps occidental	0	0
TOTAL	15	100

- Eix del temps parlat pels presentadors/es del temps del telenotícies

D'aquesta manera, els resultats d'aquest eix coincideixen amb els obtinguts en l'eix precedent i mostren que el 100% del temps parlat, més d'una hora (01:15:25 hores), pels presentadors del temps del *TN Vespre* ha sigut en la varietat dialectal oriental. Aquesta xifra deixa nul·la la variable del temps parlat pel presentador/a de la secció meteorològica de parla occidental de la llengua catalana.

Taula 23. Temps parlat pels presentadors/es del temps. Elaboració i font pròpia.

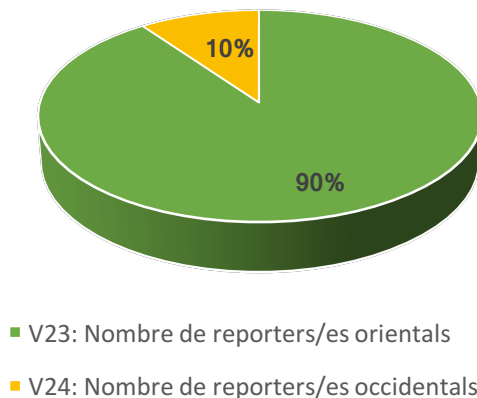
TEMPS PARLAT PELS PRESENTADORS/ES DEL TEMPS	TOTAL	%
V21: Temps parlat pel presentador/a del temps oriental	1:15:25	100
V22: Temps parlat pel presentador/a del temps occidental	0:00:00	0
TOTAL	1:15:25	100

- Eix dels reporters/es del telenotícies

A partir dels resultats obtinguts de la mostra de 15 informatius, en un total de 231 ocasions han intervingut reporters de la redacció al telenotícies. D'aquestes 188 ocasions, fins a 208 ocasions han sigut les vegades que els/les reporters/es de TV3 han informat sobre les notícies amb la varietat dialectal pròpia de la demarcació de Barcelona, Girona i les Illes Balears, és a dir, la varietat dialectal oriental. En canvi, només en 23 ocasions les notícies han estat informades per reporters de parla occidental. Així doncs, els/les reporters/es orientals suposen un 90,04% front un 9,96% dels reporters/es occidentals.

Gràfic 12. Reporters/es del telenotícies. Elaboració i font pròpia.

Dels reporters que han aparegut a la mostra de conveniència, s'ha fet un recompte d'aquells que apareix el nom en una etiqueta¹⁴ al llarg de les notícies que informen. Així doncs, tot i que no sumen la xifra total dels reporters occidentals i orientals que participen en la mostra analitzada, perquè no tots han estat identificats amb aquesta etiqueta, la taula següent indica alguns d'aquests treballadors i les ocasions que apareixen:

¹⁴ Ens referim a l'element gràfic que serveix per identificar a les persones o per afegir qualsevol informació. Sol aparèixer a la part inferior esquerra de la pantalla. (Diccionari audiovisual: Elements essencials a la televisió, 2016).

ANÀLISI DE LA DIVERSITAT DIALECTAL I TERRITORIAL			
Recollida de dades			
TELENOTÍCIES VESPRE - TV3			
TREBALLADORS AMB DIALECTE ORIENTAL	APARICIONS	TREBALLADORS AMB DIALECTE OCCIDENTAL	APARICIONS
1. Xavi Abad	2	1. Cori Calero	1
2. Manel Alías	2	2. Anna Farrero	1
3. Antoni d'Armengol	1	3. Pepa Ferrer	3
4. Jordi Bentanachs	1	4. Fàtima Llambirch	4
5. Mònica Bertran	1	5. Sergi Mulero	5
6. Francesc Besses	2	6. Eva Pelegrí	1
7. Joan Biosca	1	7. Artur Peguera (esports)	1
8. Laura Brugués	1	8. Enric Pinyol	1
9. Carles Brucet	1	9. Víctor Sorribes	1
10. Albert Calatrava	2		
11. Francesc Canals	2		
12. Josep Capella	2		
13. Xavier Caraltó	4		
14. Carles Castellnou	5		
15. Marta Catafat	1		
16. Laura Catalan	2		
17. Tana Collados	1		
18. Xavi Coral	5		
19. Eloi Cordermí	1		
20. Genís Cormand	1		
21. Òscar Costa	1		
22. Toni Cruanyes (presentador TN)	15		
23. Oriol Esteve	1		
24. Paula Florit	3		
25. Agustí Forné	4		
26. Txell Freixas	5		
27. Pere Gaviria	2		
28. Ignasi Gaya	2		
29. Marta Gibert	3		
30. Sebas Guim	1		
31. Iván Gutiérrez	2		
32. Jordi Grau	2		
33. Cristina Herrainz	2		
34. Jofre Janué	1		
35. Francesc Latorre	1		
36. Xavi Lemus	1		
37. Yolanda López	2		
38. David Melgarejo	5		
39. Esther Miró	1		
40. Victòria Miró	1		
41. Tomàs Molina (temps)	15		
42. Jordina Molas	2		
43. Patricia Muñoz	1		
44. Jordi Oliva	3		
45. Meritxell Ortiz	1		
46. Imma Pedemonte	1		
47. Joan Carles Peris	1		
48. Josep Maria Puig	3		
49. Lluís Pujol	2		
50. Mireia Prats	2		
51. Joan Raventós	5		
52. Xesco Reverter	7		

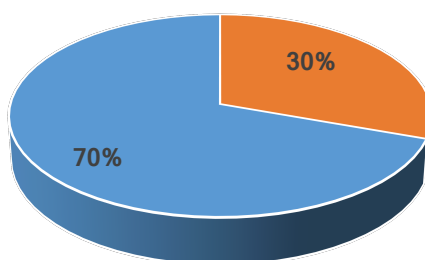
53. Miquel Ribas	3		
54. Quim Robert (esports)	14		
55. Jordi Robirosa	1		
56. Carme Roldán	1		
57. Francesc Rosés	1		
58. Carolina Rosich	2		
59. Mireia Segú	2		
60. Francesc Serra	2		
61. Moisès Serra	2		
62. Oriol Serra	7		
63. Margarida Solivellas	3		
64. Jordi Sunyer	3		
65. Rosa Talamás	3		
66. Mireia Vicente	1		
67. Montserrat Vila	1		

Taula 24. Recompte dels treballadors etiquetats als informatius. Elaboració i font pròpia.

- Eix dels reporters occidentals

Pel que fa a la vinculació o no de la llengua i el territori que fan els reporters occidentals, segons els resultats de la mostra, en 7 ocasions han coincidit la llengua utilitzada i el territori del qual s'informa assolint un 30,43%; i en 16 ocasions no s'han vinculat llengua i territori, representant un 69,57% dels resultats.

Gràfic 13. Reporters/es occidentals. Elaboració i font pròpia.

- V25: Vinculació llengua i territori dels reporters occidentals
- V26: No vinculació entre llengua i territori dels reporters occidentals

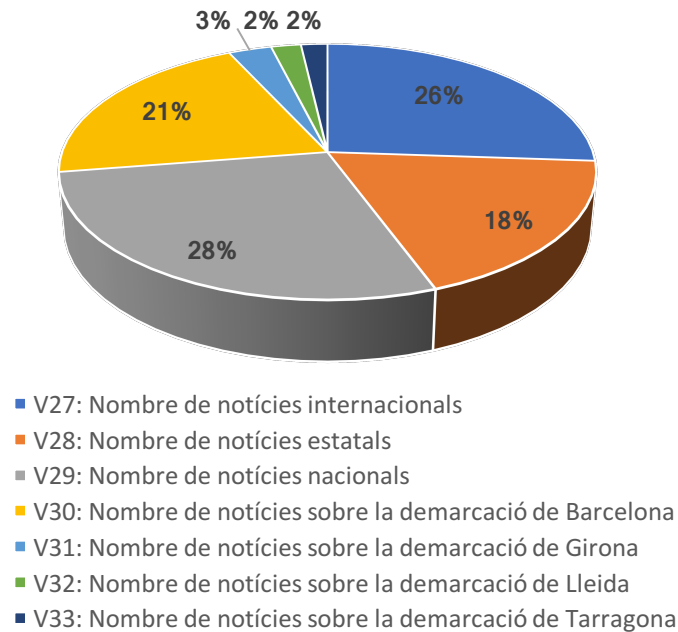
- Eix del nombre de notícies

Segons indiquen els resultats de l'anàlisi dels 15 informatius, del total de 433 notícies es tracten 113 notícies internacionals que suposen un 26,10%, 79 notícies estatals que representen un 18,24%, 122 notícies nacionals que aconseguixen un 28,18% del total, 89

notícies tracten la demarcació de Barcelona assolint un 20,55% del total, 13 notícies de la demarcació de Girona obtenen un 3%, 9 notícies que tracten la demarcació de Lleida adquirint un 2,08% del total; i, per acabar, la demarcació de Tarragona ha aparegut en 8 ocasions aconseguint un 1,85% del total.

Gràfic 14. Nombre de notícies. Elaboració i font pròpia.

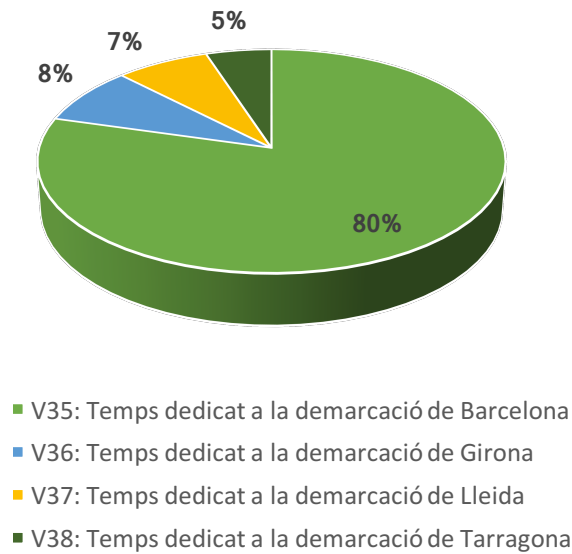

- Eix del temps que es dedica a cada demarcació

Davant el nombre de notícies que suposen les demarcacions a l'eix anterior, el present eix analitza el temps que s'hi dedica a cadascuna d'aquestes. Així doncs, els resultats del temps que es dedica a cada demarcació catalana, un total de 02:24:51 hores, indiquen que la capital de Catalunya aconsegueix un 79,42% del total, ja que el recompte de notícies suma 01:55:02 hores; el temps que es dedica a la demarcació de Girona suposa 00:11:56 hores i assoleix el 8,24% de la mostra; el temps dedicat a la demarcació de Lleida representa 00:10:32 hores del temps total i ocupa un 7,27% del telenotícies; i, per últim, la demarcació tarragonina apareix en 00:07:21 hores del temps total que es tradueix en un 5,07%.

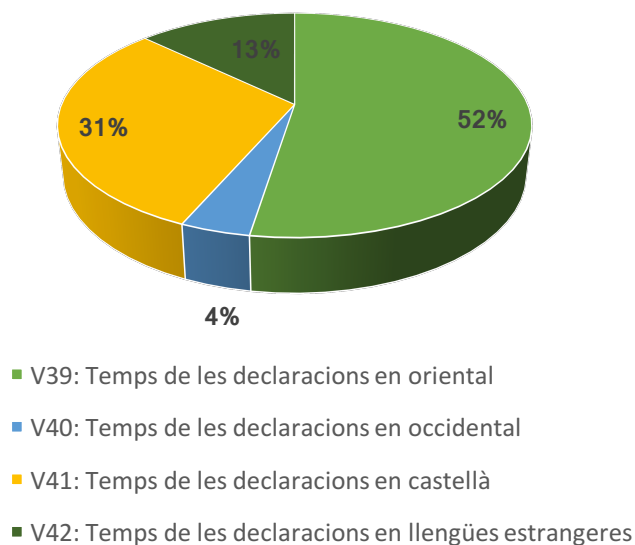
Gràfic 15. Temps que es dedica a cada demarcació. Elaboració i font pròpia.

- Eix de la durada de les declaracions

La durada de les declaracions al llarg d'aquests 15 telenotícies ocupen un total de 02:10:30 hores. Els resultats mostren que les declaracions en oriental suposen un 52,53% del total de les declaracions, és a dir, 01:08:33 hores; les declaracions en la varietat occidental un 4,04% amb 00:05:16 hores, les declaracions en castellà representen 00:39:51 hores i aconseguixen un 30,54%; i, per últim, les declaracions en llengües estrangeres ocupen 00:16:50 hores i assoleixen un 12,90% del total de declaracions al llarg dels 15 informatius.

Gràfic 16. Durada de les declaracions. Elaboració i font pròpia.

6. COMPARATIVA I CONCLUSIONS DE L'ESTUDI

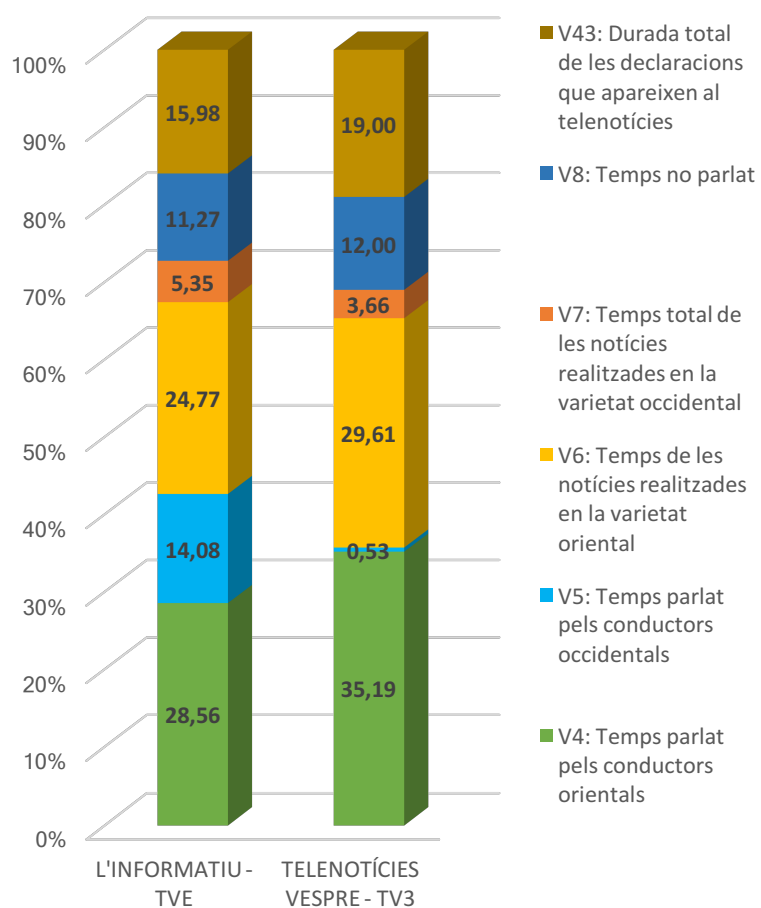
Aquest és l'últim apartat que formarà part de la present investigació. Després de l'estudi de cas dels informatius escollits de TVE Catalunya i TV3, en aquest capítol es farà una comparativa d'ambdós prestadors per extreure'n les característiques dels programes d'informació que s'estan emetent actualment des de les televisions públiques.

Quant a l'estructura dels informatius veiem clarament que tant TV3 i TVE destinen més de la meitat del seu programa a les seccions que no tracten ni els esports ni el temps, és a dir, a política, economia, cultura, societat, així com notícies d'àmbit internacional. És curiós ressaltar que, tot i que TVE no té presentador/a d'esports, en total s'hi dedica un percentatge més alt (19%) enfront del de TV3 (12%), que sí que té una secció i un presentador propi per a les informacions esportives.

Quant al temps que apareix cada varietat dialectal, diferenciant entre el temps parlat pels conductors i conductores del telenotícies, el temps de les notícies realitzades en la varietat oriental i les corresponents en la varietat occidental, així com el temps no parlat i la durada de les declaracions que apareixen, es pot veure que, TV3 i TVE Catalunya tendeixen a seguir una mateixa línia: la varietat occidental del català apareix freqüentment poc en la realització dels informatius.

Només hi ha una dada que fa

canviar una mica el panorama i que apareix en aquest gràfic: el temps parlat pels conductors/es occidentals. D'aquest gràfic podem extreure que a TVE Catalunya, almenys, hi

Gràfic 17. Presència temporal dels dialectes. Elaboració i font pròpia.

ha algun presentador/a de parla occidental que apareix habitualment i que ocupa un 14,08% del temps total dels informatius analitzats, enfront de la poca presència que tenen els presentadors/es que parlen la varietat occidental als informatius de TV3, tal com mostra les dades 0,53%.

Seguint en aquesta línia, d'una banda, no és d'estranyar que afirméssim que els presentadors dels informatius d'ambdues cadenes parlen la varietat oriental de la llengua catalana. D'altra banda, però, cal destacar les diferències de les dues cadenes públiques pel que fa als presentadors/es d'esports i del temps. En primer lloc, TVE Catalunya no té presentadors/es d'esports, sinó que és el mateix conductor del telenotícies, Marc Sala, qui se n'encarrega i d'aquí que predomini la varietat oriental a *L'informatiu*. No obstant això, l'encarregada de conduir la informació meteorològica és Sònia Papell, natural de Lleida. Per tant, almenys la secció del temps està feta en el dialecte occidental. En segon lloc, a TV3, la figura del presentador del temps està ocupada per homes que parlen la varietat dialectal oriental, així com el conductor d'esports també parla aquest dialecte. Cal dir, però, que en una ocasió el conductor d'esports va ser Artur Peguera i d'aquí que TV3 obtingui el 0,53% dels conductors occidentals. Com es veu, TVE Catalunya incrementa el temps de parla occidental en els presentadors tenint a Sònia Papell al capdavant del temps i, en canvi, a TV3 la figura dels presentadors està totalment representada per professionals de parla oriental.

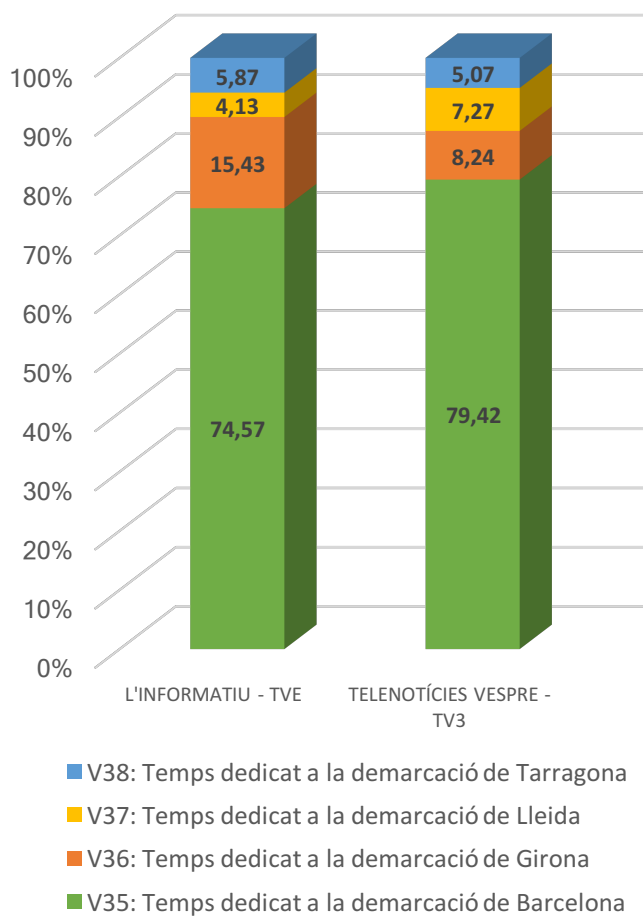
Si es miren les plantilles de les redaccions d'acord els informatius que s'han analitzat en aquesta investigació, podem veure que les dues cadenes coincideixen, i tenen més reporters/es de parla oriental que de parla occidental. Les xifres són clares: a TVE Catalunya, fins a 154 ocasions han sigut reporters/es de parla oriental qui informaven dels diferents successos enfront dels 34 de parla occidental; i a TV3, fins a 208 ocasions s'ha informat per mitjà de reporters/es que parlen el dialecte oriental enfront de les 23 ocasions que s'ha informat amb la varietat occidental. D'aquesta manera els percentatges queden així respecte als reporters/es que han intervingut en la nostra mostra: TVE Catalunya té un 81,91% de reporters orientals enfront del 18,09% de reporters occidentals, i a TV3 els reporters orientals suposen el 90,04% i els reporters occidentals el 9,96%. Tot i que aquestes xifres no són la representació real dels treballadors que hi ha en plantilla tant a TV3 com a TVE Catalunya, sí que es pot extraure d'aquests percentatges que hi ha pocs professionals que parlen la varietat occidental a les redaccions dels mitjans públics. I d'aquí, que se'n faci poca difusió d'aquest

dialecte. D'aquest 18,09% en el cas de TVE Catalunya i del 9,96% en el cas de TV3, s'ha comprovat que els reporters occidentals no apareixen només en el territori que es parla el seu dialecte, sinó que informen d'altres temes i des d'altres punts de la geografia catalana. Així doncs, a TVE Catalunya la vinculació del territori i la llengua dels reporters occidentals xifra un 17,65% enfront de la negativa a vincular llengua i territori que suma un 82,35%. A TV3, la situació tendeix a ser igual, ja que no es vinculen llengua i territori en un 70% dels casos enfront del 30% en què aquesta vinculació es veu representada.

Si es comparen el nombre de notícies que apareixen a TVE Catalunya i a TV3 es veu que, tot i que no segueixen el mateix ordre, les quatre categories de notícies que més apareixen als informatius analitzats són: nacionals (41% TVE i 28% TV3), estatals (21% TVE i 18% TV3), internacionals (7% TVE i 26% TV3) i les que tracten sobre la demarcació de Barcelona (24% TVE i 21% TV3). D'aquesta manera, la demarcació de Tarragona i Girona només representen un 3% cadascuna del total de notícies i Lleida l'1% en el cas de TVE. I a TV3, la demarcació de

Gràfica 18. Temps dedicat per demarcació. Elaboració i font pròpia.

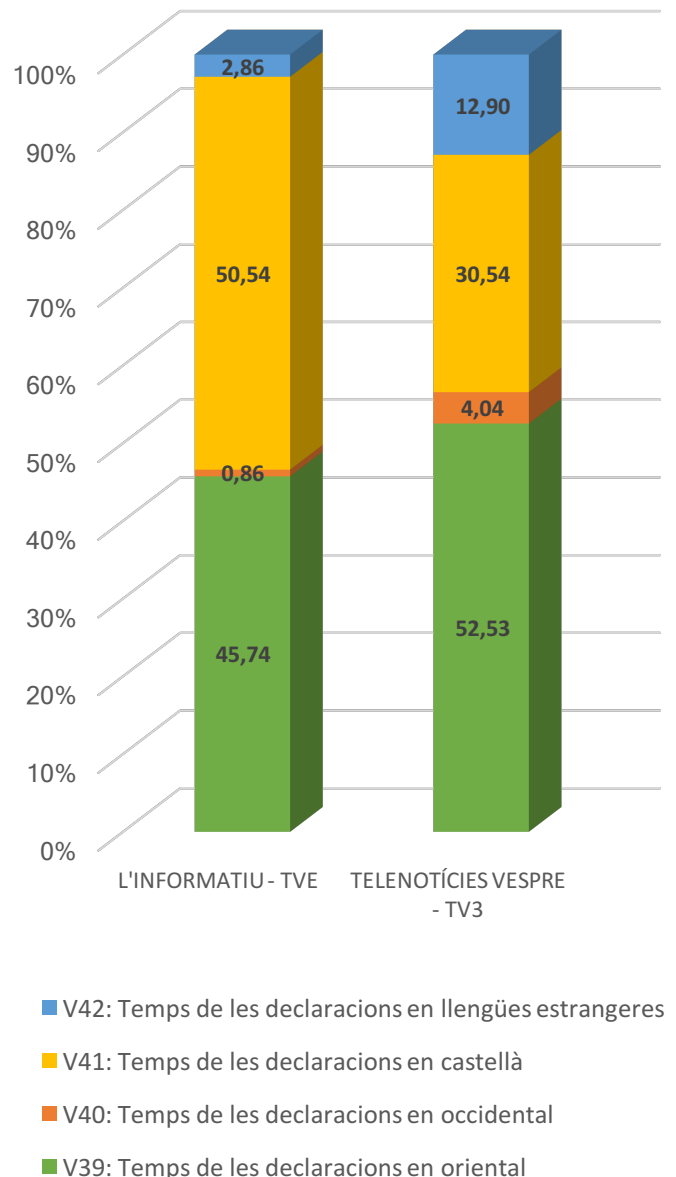
Girona suposa un 3% i Lleida i Tarragona només aconseguixen un 2% cadascuna. Si es mira només el temps que ocupen les informacions sobre les demarcacions, la gràfica que obtenim dels dos prestadors no sorprèn, tal com es mostra al marge dret. Després d'analitzar els diferents informatius dels dos prestadors, es mostra com els serveis d'informació de les cadenes públiques de Catalunya tenen tendència a centralitzar els informatius amb notícies que tracten majoritàriament sobre la demarcació de Barcelona, deixant en un segon, tercer i quart lloc ben allunyats de la capital catalana a la

demarcació gironina, la lleidatana i la tarraconense. La demarcació de la capital catalana ocupa tres quarts parts de les notícies que tracten sobre les demarcacions, en el cas de TV3 una mica més fins i tot, i l'última part es reparteix entre la demarcació de Girona, que aconsegueix aparèixer un 15,43% en el cas de TVE Catalunya i un 8,24% en el cas de TV3; la de Lleida, que a TVE només apareix un 4,13% de les ocasions i a TV3 un 7,27%; i per últim, la de Tarragona que es veu representada només un 5,87% a TVE Catalunya i un 5,07% a TV3.

Centrant-se en les declaracions que completen cadascuna de les peces informatives, els paràmetres seran més diferenciats que els anteriors, ja que tot i que la varietat oriental i el castellà lideren els rànquings, la presència de les llengües estrangeres serà diferent en ambdós prestadors. D'aquesta manera, i tal com mostra la gràfica de la dreta, les declaracions de TVE Catalunya inclouen una forta presència de la llengua castellana, i escassa, per no dir gens, de declaracions en occidental i en llengües estrangeres. En canvi, TV3, tot i que també té una forta presència del castellà, les llengües estrangeres tenen un paper més representatiu. Cal remarcar que la varietat occidental, pel que fa a les declaracions inserides en les peces, en ambdós prestadors és la que menys presència té: un 0,86% a TVE i un 4,04% a TV3.

Gràfica 19. Presència de les declaracions segons idioma i dialecte. Elaboració i font pròpia.

Un cop comparats els dos prestadors, es confirmaran o desmentiran les hipòtesis plantejades al començament d'aquest treball.

Respecte al primer objectiu de la investigació, la primera hipòtesi apuntava al fet que ambdues cadenes no compleixen la seua missió de servei públic quant a la cobertura que es dona al pluralisme lingüístic i territorial present en la geografia catalana. Un cop realitzada la investigació i veure la presència lingüística i territorial que ofereixen els prestadors, es desmenteix aquesta hipòtesi, ja que TVE Catalunya i TV3 tenen una programació destinada a difondre la llengua i el territori. No obstant això, cal remarcar que aquesta programació no és significativa, així com actualment molts dels programes analitzats ja no estan en emissió. Actualment, TVE Catalunya no ofereix cap programa que tingui com a objectiu mostrar la pluralitat lingüística i territorial de Catalunya. TV3 al seu torn, dels programes analitzats dels últims sis mesos del 2017, actualment només continua vigent *33 recomana*. Tot i que han quedat fora del període establert sí que és cert que pel que fa a la llengua, avui dia, TVC està emetent *Katalonski*, un programa que viatja per trobar persones arreu del món que no són catalanes però parlen el català i coneixen les cultures de Catalunya. Tanmateix, es pot veure que la programació destinada a promoure el pluralisme lingüístic i territorial és minoritària.

La segona hipòtesi, relacionada amb la primera, qüestionava si els informatius dels dos prestadors estaven centralitzats en l'àrea metropolitana o es complien els principis editorials donant cobertura a tota la geografia catalana. En aquest sentit, després de fer l'estudi de cas es corrobora que els informatius tant de TVE Catalunya com de TV3 estan centralitzats a la demarcació de la capital catalana, ja que la seua presència suposa tres quartes parts del temps destinat a les demarcacions. Com s'ha apuntat abans, el temps dedicat a la demarcació de Barcelona a *L'informatiu* de TVE Catalunya suposa un 74,57% del total de temps destinat a les quatre demarcacions, seguit de la demarcació gironina amb un 15,43%, la tarragonina amb un 5,87 i Lleida apareix en un 4,13%. Les xifres del *Telenotícies Vespre* segueixen aquesta tendència, i Barcelona suposa el 79,42% del temps dedicat a les demarcacions, Girona ocupa un 8,24%, Lleida un 7,27% i Tarragona un 5,07%. D'aquesta manera queda detallada la centralització que gaudeixen els informatius de les televisions públiques catalanes. Així doncs, i d'acord amb la hipòtesi anterior, es veu que sí, s'informa sobre el territori, però d'una forma desigual. De fet, ja s'ha apuntat que, en un dels quaderns del CAC de l'any 2006, Isabel Sánchez, analista dels Serveis Tècnics del CAC, detallava que les informacions que es donaven pels telenotícies de TV3 i TVE Catalunya tenien una gran concentració de l'atenció informativa en la ciutat de Barcelona. Així doncs, 12 anys més tard, i amb una mostra inferior analitzada,

la tendència segueix igual, prioritzant les notícies de la demarcació barcelonina enfront de la resta de territori. Així doncs, els consells que el ponent de pluralisme, Rafael Jorba, va fer aquell any al quadern del CAC, determinant que era necessari que els mitjans audiovisuals públics acomplissin la seua missió específica de respecte de l'equilibri territorial, així com corregint la tendència que segueixen i repartint millor la televisió entre tot el territori, continuen sent un assumpte pendent per als ens públics analitzats.

L'altra hipòtesi que es plantejava, la tercera, afirmava que la varietat dialectal occidental de la llengua catalana tenia poca presència en els informatius de les televisions públiques de Catalunya i, que en cas d'aparèixer, era perquè havia passat alguna cosa al territori on es parla aquell dialecte. Després d'haver fet l'anàlisi dels trenta informatius, es corrobora la primera part de la hipòtesi, ja que la presència de la varietat occidental, ja sigui per mitjà dels conductors, dels reporters i de les declaracions que s'inclouen a les peces, en el cas de TVE Catalunya suma un 20,29% del total de temps analitzats, i en el de TV3 tan sols representa el 8,23% del total. L'altra part de la hipòtesi quedaria desmentida, ja que les variables que analitzaven si els reporters occidentals i orientals vinculaven llengua i territori han sortit negatives. En el cas de TVE, només en el 17,85% de les ocasions que apareixien reporters occidentals la varietat dialectal que parlaven estava vinculada amb el territori enfront del 82,35% que no. I el mateix per a TV3, el 30% de les ocasions mostraven vinculació entre llengua i territori, davant un 70% que no, que s'informava amb la varietat occidental, però no necessàriament des del lloc on es parla aquest dialecte.

L'última hipòtesi plantejada a la problemàtica de la investigació feia referència al fet que el català estàndard que es difon pels mitjans públics audiovisuals és correcte, així com els professionals que hi treballen tenen la consciència que tenen del paper determinant que executen respecte a l'enriquiment i el foment de la llengua. Al llarg d'aquest treball s'ha desmentit, ja que la doctoranda en filologia catalana, Amanda Ulldemolins-Subirats, qui ha destinat el treball de fi de grau, el treball de fi de màster i la tesi doctoral a la presència de la varietat occidental a diferents mitjans de comunicació, afirma que només s'està fent difusió les formes codificades del català central, ja que la lectura del model planificat per l'IEC és "parcial" i "limitada" (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). Davant això Ulldemolins-Subirats acusa l'escola i els mitjans de comunicació de la difusió incorrecta que s'està fent, ja que, primerament, els mateixos professionals de l'educació no

ensenyen la varietat occidental acceptada i que els reporters occidentals haurien d'utilitzar, i, després, els professionals com no han après les seues formes codificades acceptades, mai les utilitzen i n'acaben adoptant d'altres que no són les pròpies de la seua varietat dialectal.

L'IEC va detallar les restriccions que tenia del model d'estàndard quant a l'actuació dels professionals, ja que determinava que havien de ser conseqüents amb la seva pròpia competència lingüística i no barrejar trets fonètics i morfològics propis dels parlars occidentals amb altres propis dels orientals. Així doncs, de la conversa amb Ulldemolins-Subirats s'extreu que aquestes barreges de dialectes s'estan produint, així com, molts dels periodistes no són conscients del paper important que tenen com a agents d'estandardització, ja que és en els telenotícies i en les intervencions dels seus treballadors on la ciutadania pot escoltar el model de registre més formal del català (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). I sí aquest no és el més acurat, el més correcte d'acord el dialecte que parla cadascun dels treballadors, estem difonent un model de català estàndard que no s'adiu amb la proposta feta per l'IEC, i que, en paraules d'Amanda, "es fa la difusió d'un model d'estàndard monomòrfic, és a dir, només se difonen les formes codificades del català central" (A. Ulldemolins-Subirats, comunicació personal, 9 de maig de 2018). Així doncs, l'afirmació que Ulldemolins-Subirats va fer fa quasi quatre anys en què deia que "la preponderància del dialecte central en tots els formats de TV3 continua sent un fet provable i objectiu" (Ulldemolins-Subirats, 2014, p. 4) encara continua vigent.

7. BIBLIOGRAFIA

LLIBRES

- Baget, J.M. (2003). *'La nostra'. Vint anys de TV3*. Barcelona: Proa.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communications research*. Nueva York: The Free Press.
- Família Fernández. (2006). *Tot sobre TV3*. Barcelona: Empúries.
- Julià-Muné, J., Cubeles, M., Nin, P., Quinquer, L., Gijón, F., Gras, R.V. i de Dalmases, P. I. (2004). *El llenguatge de la ràdio i de la TV*. Alzira: Edicions Bromera.
- Krippendorff, K. (1990). *Metodología del análisis de contenido: Teoría y práctica*. Barcelona: Paidós.
- Munsó, J. (1980). *Breu història dels programes en català a R.T.V.E*. Barcelona: RTVE.
- TVE Catalunya. (2009). *50! anys TVE Catalunya*. Barcelona: Planeta.

WEBGRAFIA

- ACN Barcelona. (07/10/2016). Rafael Lara, nou cap d'Informatius de RTVE Catalunya. *VilaWeb*. Recuperat de <https://www.vilaweb.cat/noticies/rafael-lara-nou-cap-dinformatius-de-rtve-catalunya/>
- Asociación para la Investigación de Medios de Comunicación. (2018). *Estudio General de Medios: Resumen General*. Recuperat de <https://www.aimc.es/a1mc-cOnt3nt/uploads/2018/04/resumegm118.pdf>
- Camps, O. (2007). Sobre la qualitat de la llengua dels mitjans de la CCRTVE. A Consell de l'Audiovisual de Catalunya, *Quaderns del CAC. La qualitat de la llengua en els mitjans audiovisuals: Vol. 28*. (p. 3 – 11). Recuperat de https://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q28_Camps.pdf
- Comunicació – TVE Catalunya. (07/09/2017). RTVE Catalunya duplica la programació en català a la temporada 2017 – 2018. *RTVE*. Recuperat de <http://www.rtve.es/rtve/20170907/rtve-catalunya-duplica-programacio-catala-temporada-2017-2018/1610161.shtml>
- Comunicació – TVE Catalunya. (07/10/2016). Nomenaments a RTVE Catalunya. *RTVE*. Recuperat de <http://www.rtve.es/rtve/20161007/nomenaments-rtve-catalunya/1423124.shtml>
- Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2016). *Informe en relació amb el compliment de les missions específiques del servei públic de competència de la Generalitat de Catalunya. Any 2016*. Recuperat de https://www.cac.cat/pfw_files/cma/actuacions/altres/Informe_Servei_P_blic_2016.pdf

- Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2018). *Recerca: quaderns del CAC*. Recuperat de <https://www.cac.cat/web/recerca/index.jsp?MjM%3D&MQ%3D%3D&>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2010). *Viure Catalunya*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/viure-catalunya/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2011). *Catalunya des del mar*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/catalunya-des-del-mar/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2016) *El gran dictat*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/el-gran-dictat/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2016). *Catalunya Experience*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/catalunya-experience/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Boscós*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/boscós/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Catalunya salvatge*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/catalunya-salvatge/fitxa-programa/52576/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Cosins germans*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/cosins-germans/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Divendres*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/divendres/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Espai Terra*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/espai-terra/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Trinxeres*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/trinxeres/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2017). *Viure als pirineus*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/viure-als-pirineus/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *El Foraster*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/el-foraster/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *Llibre d'estil de la CCMA*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/lilibredestil/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *On som?* Recuperat de <http://www.ccma.cat/corporatiu/ca/on-som/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *Plantilla*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/corporatiu/transparencia/plantilla/document/118/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *Regulació: llei de la CCMA*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/corporatiu/ca/com-funciona/regulacio/#>

- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *Telenotícies*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/telenoticies/programa/>
- Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. (2018). *Temps de neu*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/tv3/temps-de-neu/>
- Ecoteuve.es. (30 abril 2018). Audiencia de los programas. *El Economista*. Recuperat de <http://ecoteuve.eleconomista.es/cadena/LA1/audiencias-programas/2018-04-30>
- Gómez, R. G. (25 octubre 2017). TV3 aumenta la audiència un 40% desde el 1 de octubre. *El País*. Recuperat de https://politica.elpais.com/politica/2017/10/25/actualidad/1508927384_009455.html
- Grup de periodistes Ramon Barnils. (2018). *Qui som?* Recuperat de <https://www.grupbarnils.cat/qui-som/>
- Institut d'Estadística de Catalunya. (2013). *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013*. Recuperat de <http://www.idescat.cat/cat/idescat/publicacions/cataleg/pdfdocs/eulp2013.pdf>
- Institut d'Estadística de Catalunya. (2013). *Usos lingüístics. Llengua inicial, d'identificació i habitual*. Recuperat de <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10364>
- Institut d'Estudis Catalans. (1999). *Proposta per a un estàndard oral de la llengua català I. Fonètica*. Recuperat de <https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000039/00000072.pdf>
- Jorba, R. (2006). Els altres pluralismes: perspectives de futur sobre l'anàlisi del pluralisme. A Consell de l'Audiovisual de Catalunya, *Quaderns del CAC. El pluralisme informatiu en la televisió: Vol. 26*. (p. 119 – 121). Recuperat de https://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q26jorba.pdf
- La pausa del render. (2016). *Diccionario audiovisual: Elementos esenciales en TV*. Recuperat de: <http://www.lapausadelrender.com/diccionario-audiovisual/elementos-tv/>
- López-Aranguren, E. (1994). El análisis de contenido. En M. García Ferrando, J. Ibáñez i F. Alvira, eds., *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Recuperat de https://www.ocac.cl/wp-content/uploads/2015/01/lopez-aranguren_analisis-de-contenido.pdf
- Manresa.info. (29 abril 2015). El 63% de la població de la Catalunya Central usa el català de forma habitual. *Nació Berguedà*. Recuperat de <https://www.naciodigital.cat/bergueda/noticia/2166/63/poblacio/catalunya/central/usa/catala/forma/habitual>
- Marí, I. (2007). La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions. A Consell de l'Audiovisual de Catalunya, *Quaderns del CAC: La qualitat de la llengua en els mitjans*

- audiovisuals*: Vol. 28. (p. 31 – 37). Recuperat de https://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q28_Mari.pdf
- Metodología de la Investigación. *Características cualitativa-cuantitativa*. Recuperat de <https://sites.google.com/site/51300008metodologia/caracteristicas-cualitativa-cuantitativa>
 - Radio Televisión Española. (2011). *Moments*. Recuperat de <http://www.rtve.es/television/20110915/moments/461737.shtml>
 - Radio Televisión Española. (2018). *Manual de estilo de RTVE*. Recuperat de <http://manualdeestilo.rtve.es/>
 - Radio Televisión Española. (2018). *Tinc una idea*. Recuperat de <http://www.rtve.es/television/20180109/tinc-idea/1657460.shtml>
 - Redacció. (01 febrer 2018). Vídeo 'El Foraster' pateix un accident i rebenta les audiències. *Nació Digital*. Recuperat de <https://www.naciodigital.cat/noticia/147739/video/foraster/pateix/accident/rebenta/audiencies>
 - Redacció. (02 març 2016). El radical David Bassa, nuevo jefe de informativos de TV3. *El Español*. Recuperat de https://cronicaglobal.elespanol.com/politica/el-radical-david-bassa-nuevo-jefe-de-informativos-de-tv3_34266_102.html
 - Redacció. (29 octubre 2013). Toni Cruanyes presentarà el nou 'Telenotícies Vespre' i Lúdia Heredia conduirà 'Els matins'. *Ara*. Recuperat de https://www.ara.cat/media/Cruanyes-Telenoticias-Vespre-Lidia-Heredia_0_1019898167.html
 - Riba, C. (2007). *L'estudi de transcripcions i documents: L'anàlisi de contingut* [Apunts acadèmics]. UOCMoodle. Recuperat de http://cv.uoc.edu/annotation/475364da13fc487b002fb9218ade5ca9/487521/PID_00212200/modul_5.html
 - Sala de premsa. (2 maig 2018). TV3 creix i torna a liderar l'audiència del mes, en el millor abril dels últims set anys. *Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*. Recuperat de <http://www.ccma.cat/premsa/tv3-creix-i-torna-a-liderar-laudiencia-del-mes-en-el-millor-abril-dels-ultims-set-anys/nota-de-premsa/2853107/>
 - Sánchez, I. (2006). La presència dels àmbits territorials en els teletinformatius. A Consell de l'Audiovisual de Catalunya, *Quaderns del CAC. El pluralisme informatiu en la televisió*: Vol. 26. (p. 65 – 88). Recuperat de https://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q26sanchez.pdf
 - Surt de casa. (2017). *Amanda Ulldemolins i les expressions ebrenques en perill d'extinció*. Recuperat de <https://surtdecasa.cat/ebre/lilibres/amanda-ulldemolins-i-les-expressions-ebrenques-en-perill-dextincio>

- Ulldemolins-Subirats, A. (2014). *El model d'estàndard occidental al 'Telenotícies' de TV3* (Treball de màster). Recuperat de https://www.recercat.cat/bitstream/handle/2072/261340/amanda_ulldemolins_tfm.pdf?sequence=1
- Villanueva, M. (9 novembre 2017). TVE fracasa en Catalunya. *El Nacional*. Recuperat de https://www.elnacional.cat/enblau/es/television/tve-audiencia-cataluna_210555_102.html
- Wikipedia. (2018). *David Bassa i Cabanas*. Recuperat de https://ca.wikipedia.org/wiki/David_Bassa_i_Cabanas